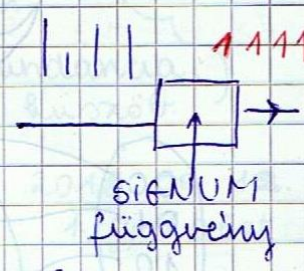
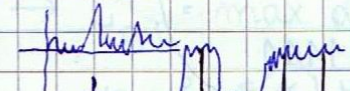
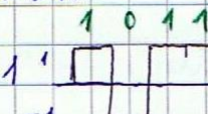

Hibajavító kódolás

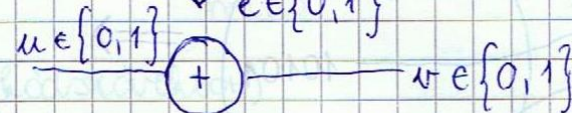
• Alapkérdés: hogyan lehet egy megbízhatatlan csatornában, megbízhatóan kommunikálni?

• Csatornamodell: AWGN

- felátvitel: 1011

• Ha $e = 1 \rightarrow v = u \oplus e = 0 \oplus 1 = 1$
 $\hookrightarrow v = 1 + 1 = 0$

BSC kódolás

$$P_b = P(v=1 | u=0) = P(v=0 | u=1) = P(e=1)$$

• Vektoriális csatornamodell

$\bar{e} = (01010) \rightarrow$ hibavektor

$\bar{u} = (10101)$

$\bar{v} = \bar{u} + \bar{e} = (11111)$

$$P(\bar{e}) = P_b^2 (1 - P_b)^3$$

Hamming-távolság
 $d(\bar{u}, \bar{v}) = 2$

$$d(\bar{u}, \bar{v}) = w(\bar{u} \oplus \bar{v}) = 2 = w(\bar{e})$$

$$\bar{u} + \bar{e} = \bar{v}$$

$$\bar{e} = \bar{u} + \bar{v}$$

n-hosszúságú üzenetek

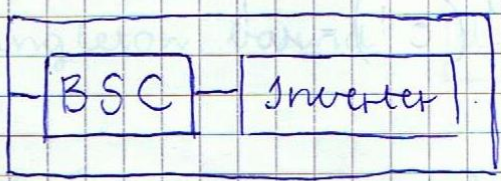
$$P(\bar{e}) = P_b^{w(\bar{e})} (1 - P_b)^{n - w(\bar{e})}$$

$w(\bar{e})$: hibavektor súlya

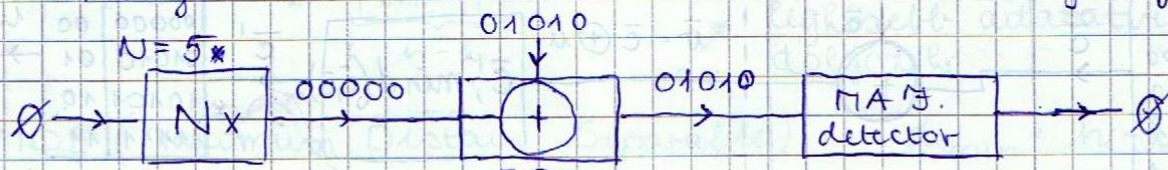
$$0 \leq P_b \leq 0.5$$

$$P(\bar{e}) = \left(\frac{P_b}{1 - P_b} \right)^{w(\bar{e})} (1 - P_b)^n \sim \exp(-w(\bar{e}))$$

\nearrow 1 db hiba
 \nearrow 2 db hiba
 \vdots

• Hibajavítás: ismétléses kódolás \rightarrow bármilyen jó minőségű csatorna!

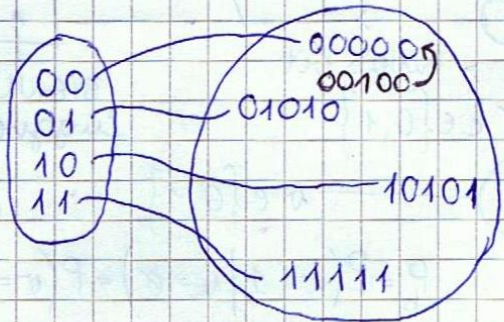
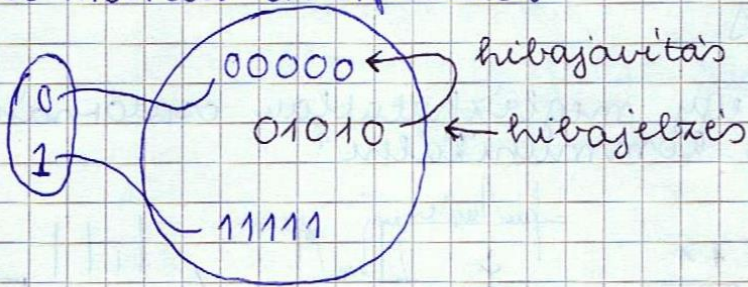
BSC
 $P_b \sim 0,1$
 0,1 a vg-e, hogy
 1-es lesz

$$P_b = \sum_{i=\lfloor \frac{N}{2} \rfloor}^N \binom{N}{i} P_b^i (1 - P_b)^{N-i}$$

Határny: lassú

$$N: P_b^1 \leq 10^{-8}$$

Geometria interpretáció

Hibajavító kódolás "kiterjesztése"
hibajelzés, hibajavítás

- d_{min} (hibajelzés/javításhoz) fontos
- redundancia \leq küszöb (lényeges szempont az sebességi átviteli sebesség szempontjából)

Formális modell

- üzenetek $\bar{u} \in \{0,1\}^k \rightarrow \bar{u} = \{0,1,0,\dots\}$ 2^k db

- kód: $C = \{\bar{c}_1, \bar{c}_2, \dots, \bar{c}_M\}$ $M=2^k$ $\dim(\bar{c}) = n > k$
redundancia $\frac{k}{n}$; $n-k$

- kódolás: $\Psi: \{0,1\}^k \rightarrow C$; $\Psi(\bar{u}) = \bar{c}$ $\xrightarrow{+ \bar{e}}$ \bar{v}

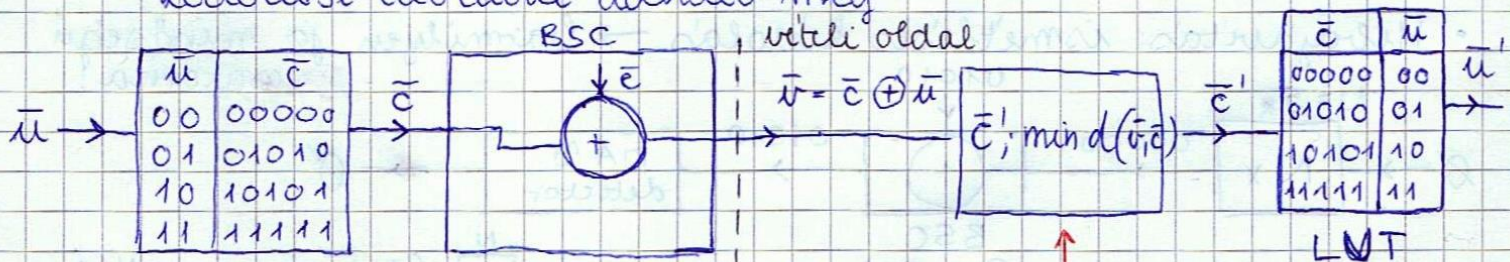
- Vett vektor: $\bar{v} \in \{0,1\}^n$

- detekció: $\Psi: \{0,1\}^n \rightarrow C$ $\Psi(\bar{v}) = \bar{c}$

- dekódolás: $\Psi^{-1}: C \rightarrow \{0,1\}^k$ $\Psi^{-1}(\bar{c}') = \bar{u}'$

Általános kódolási séma

- kódolási táblával adható meg

$$P(\bar{e}) = \left(\frac{P_b}{1 - P_b} \right)^{w(\bar{e})} (1 - P_b)^n$$

↑ detektálás

Probléma: a táblázat ~~na~~ nagyon gyorsan (exponenciálisan) nő \rightarrow drága hardver

Komplexitás: $3 \cdot O(2^k)$ NP (New Polinomialis)

KERESŐALGORITMUS

2 LUT + SEARCH

↳ kódszavak száma
(lookup table metete)

Hatvány még a táblázat kódolása $\rightarrow G_{opt} = \max d_{min}$

OFF-LINE

ON-LINE
komplexitás
(futási idejű)

$n - k \leq \alpha$ redundancia
hiány

adatátvitel
min. sebessége
miatt

2018. 09. 12.
1. gyakorlat

$C(5, 2)$

↳ kódszavak hossza

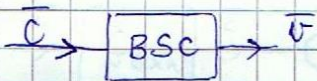
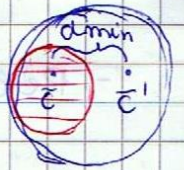
↳ kódolt szövektor hossza (kódvektor)

Hibajavító kódolás \rightarrow nem minden hiba javítása, hanem a nagyobb valószínűségű hibák felismerése, javítása

• Kódok teljesítőképesége

- d_{min} : minimum Hamming-távolság a kódszavak között

$\min_{\substack{\bar{c}, \bar{c}' \in G \\ \bar{c} \neq \bar{c}'}} d(\bar{c}, \bar{c}')$
 hibajelző képesség: $d_{min} - 1$
 hibajavító képesség: $t = \frac{d_{min} - 1}{2}$

$$d(\bar{c}, \bar{v}) < d(\bar{c}', \bar{v})$$

$$d(\bar{c}, \bar{v})$$

minél nagyobb a d_{min} , annál jobb a kód

↳ lassul az adatátviteli sebesség

• Singleton bound:

$$d_{min} \leq n - k + 1$$

↑ kódszóhossz

↑ üzenethossz

$$\bar{c} = (u_1, \dots, u_k, p_{k+1}, \dots, p_n)$$

$$\bar{c}' = (u'_1, \dots, u'_k, \underbrace{p_{k+1}, \dots, p_n}_{n-k})$$

legkisebb adatátviteli sebességgel dolgozik

MDS (Maximum Distance Separable)

$$d_{min} = n - k + 1 \rightarrow \text{opt.}$$

• Hamming bound:

$$\sum_{i=0}^t \binom{n}{i} \leq 2^{n-k} \rightarrow \frac{n!}{i! (n-i)!}$$

$$\sum_{i=0}^t \binom{n}{i} = 2^{n-k} \rightarrow \text{perfect kód}$$

MDS kódok

- polinomiális komplexitás
- REAL TIME opt teljesíthetőség

Lineáris bináris $C(n, k)$ konstrukciója

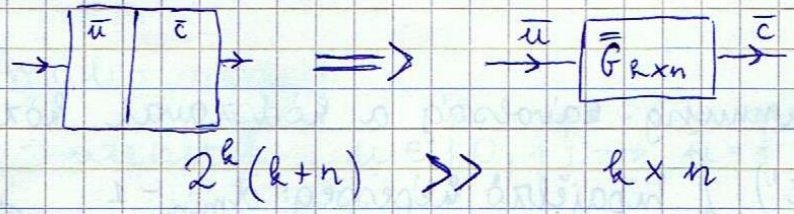
- $G = \{ \bar{g}^{(1)}, \bar{g}^{(2)}, \dots, \bar{g}^{(k)} \}$ $\dim(\bar{g}^{(i)}) = n$
 $G = \mathcal{L}_c \{ g \}$

$$\bar{c} = \sum_{i=1}^k u_i \bar{g}^{(i)}$$

\downarrow n szórási \downarrow k db \downarrow n db

$$\bar{G}_{k \times n} = \begin{pmatrix} \bar{g}^{(1)} \\ \bar{g}^{(2)} \\ \vdots \\ \bar{g}^{(k)} \end{pmatrix} \quad \bar{c} = \bar{u} \bar{G}$$

- Technológiai jelentőség: LUT helyett mátrix szorzás

- Példa: $C(5, 2) \rightarrow G = \{ (10110), (01111) \}$

$$\bar{G}_{2 \times 5} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 \end{pmatrix} \xrightarrow{\text{red}} \bar{B}$$

(00) $\begin{pmatrix} 10110 \\ 01111 \end{pmatrix} = (00000) = \bar{c}^{(0)}$ \rightarrow identitás (egység) mátrix

(01) $= (01111) = \bar{c}^{(1)}$ $\bar{G}_{k \times n} = \left(\bar{I}_{k \times k} \mid \bar{B}_{k \times (n-k)} \right)$

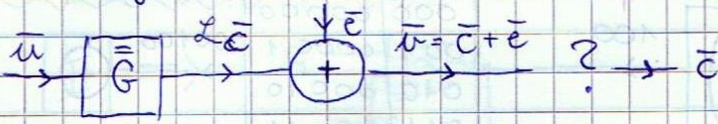
(10) $= (10110) = \bar{c}^{(2)}$ $d_{\min} = 3 \rightarrow \left\lfloor \frac{d_{\min} - 1}{2} \right\rfloor = 1$ javítás

(11) $= (11001) = \bar{c}^{(3)}$ $d_{\min} - 1 = 2$ jelzés

$\min_{\substack{\bar{c}, \bar{c}' \in C \\ \bar{c} \neq \bar{c}'}} d(\bar{c}, \bar{c}') \rightsquigarrow \min_{\bar{c}''} w(\bar{c} + \bar{c}') \rightsquigarrow \min w(\bar{c}'')$

• nagy súlyú hibavektor \rightarrow his vg

• Hibajavítás a vételi oldalon

- Paritásellenőrző mátrix: $\bar{H}_{(n-k) \times n} \cdot \bar{H}_{(n-k) \times n}^T \bar{c}^T = \bar{0}^T$

$$\bar{H} \bar{c}^T = \bar{H} (\bar{u} \bar{G})^T = \bar{H} \bar{G}^T \bar{u}^T = \bar{0}^T \quad \forall \bar{u} \in \{0,1\}^k \quad \left(\begin{array}{c} \text{---} \\ \text{---} \\ \text{---} \end{array} \right) \left(\begin{array}{c} \text{---} \\ \text{---} \\ \text{---} \end{array} \right)$$

$$\Downarrow$$

$$\bar{H} \bar{G}^T = \bar{0}$$

$$\left(\bar{A}_{(n-k) \times k} \mid \bar{I}_{(n-k) \times (n-k)} \right) \begin{pmatrix} \bar{I}_{k \times k} \\ \bar{B}_{(n-k) \times k}^T \end{pmatrix} = \bar{0} \Rightarrow \bar{A}_{(n-k) \times k} + \bar{B}_{(n-k) \times k}^T = \bar{0}$$

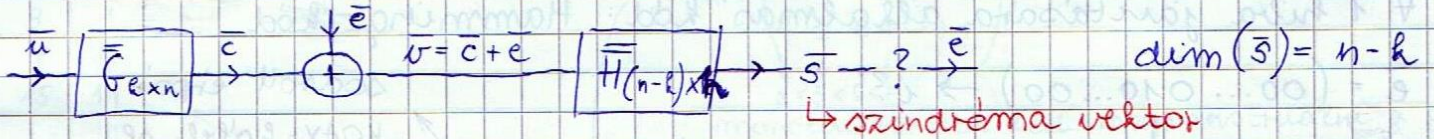
$$\Downarrow$$

$$\bar{A} = \bar{B}^T$$

- Példa:

$$\bar{H}_{3 \times 5} = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$\underbrace{\quad}_{\bar{B}^T} \quad \underbrace{\quad}_{\bar{I}}$

$$\bar{H} \cdot \bar{v}^T = \bar{s}^T \rightarrow \text{hiszámolható} \Rightarrow \bar{H} (\bar{c} + \bar{e})^T = \bar{s}^T \Rightarrow \underbrace{\bar{H} \bar{c}^T}_{\bar{0}^T} + \bar{H} \bar{e}^T = \bar{s}^T$$

ismert megfigyelhető

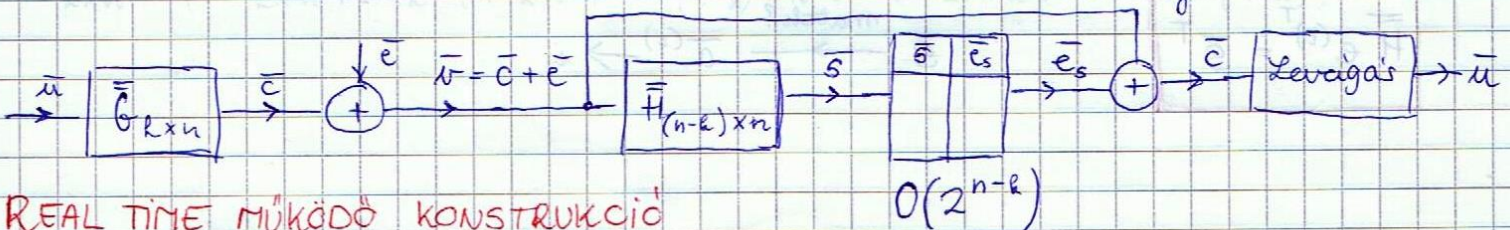
$$\cancel{\bar{e}^T = \bar{H}^{-1} \bar{s}^T} \quad \text{ILYEN NINCSEK!}$$

$$\left(\bar{H} \right) \left(\bar{e}^T \right) = \left(\bar{s}^T \right) \left. \begin{array}{l} n-k \text{ db egyenlet} \\ n \text{ db ismeretlen} \end{array} \right\}$$

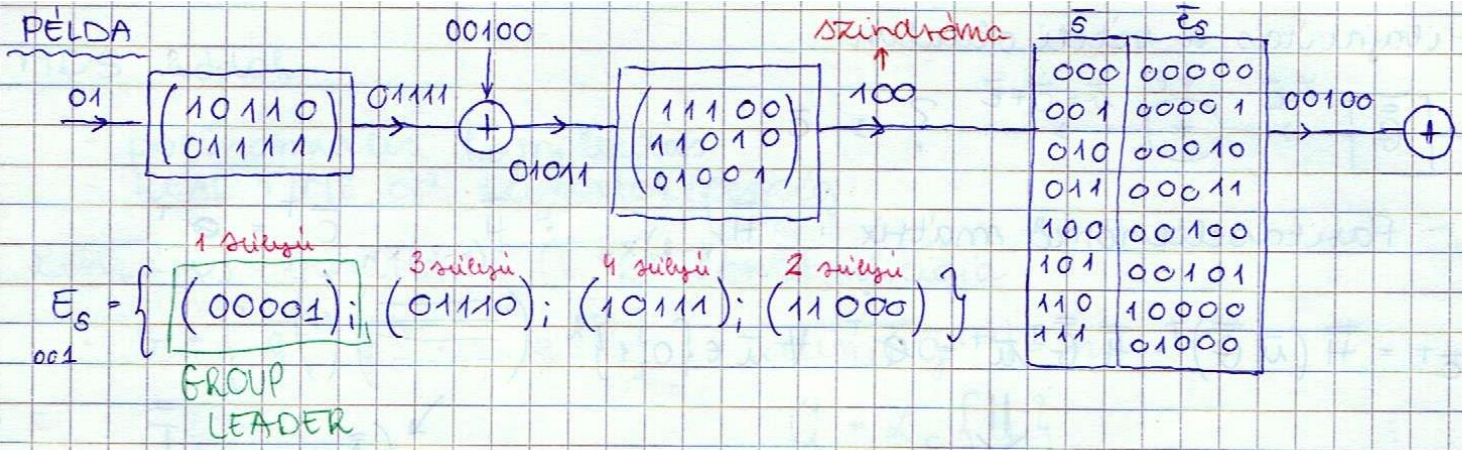
Alulhatározott rendszer.

$$E_{\bar{s}} = \{ \bar{e} : \bar{H} \bar{e}^T = \bar{s}^T \} \rightarrow \bar{e}_s : \min w(\bar{e})$$

legalszomyabb súlyú hibavektor ← legnagyobb vb

REAL TIME MŰKÖDŐ KONSTRUKCIÓ

2013.09.19.

Szisztematikus kód: első bitel kiadja az egyesgematrix

- 1) \bar{G} -ből felírom a paritásellenőrző mátrixot.
- 2) Megfelelő bitel megcímzem a mátrix sorait

$$\begin{matrix} \bar{H} \\ \left(\begin{array}{cccc} 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \end{matrix} \begin{matrix} \bar{v} \\ \left(\begin{array}{c} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{array} \right) \end{matrix} = \begin{matrix} \bar{s}^T \\ \left(\begin{array}{c} 0 \\ 0 \\ 1 \end{array} \right) \end{matrix}$$

(11-nel mod2-zem carry nélkül a generátormátrix sorait)

Előírt teljesítőképeségű lin. bin. kód tervezése

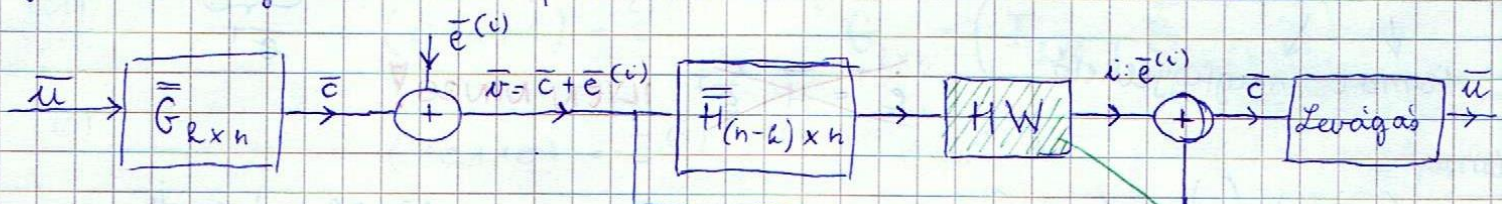
• \forall 1 hiba javítására alkalmas kód: Hamming-kód

$\bar{e} = (00\dots 010\dots 00) \rightarrow i?$

i pozíció (a többi mind 0)

sodrott érpár
KOA-X-kábel pl.

Jó minőségű csatornát feltételezünk - wired communication

$$\bar{H} \cdot \bar{e}^{(i)T} = \begin{pmatrix} \bar{a}^{(i)T} \\ \vdots \\ \bar{a}^{(i)T} \\ \vdots \\ \bar{a}^{(i)T} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ \vdots \\ 1 \\ \vdots \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \vdots \\ \bar{s}^T \\ \vdots \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \bar{a}^{(i)T} \end{pmatrix}$$

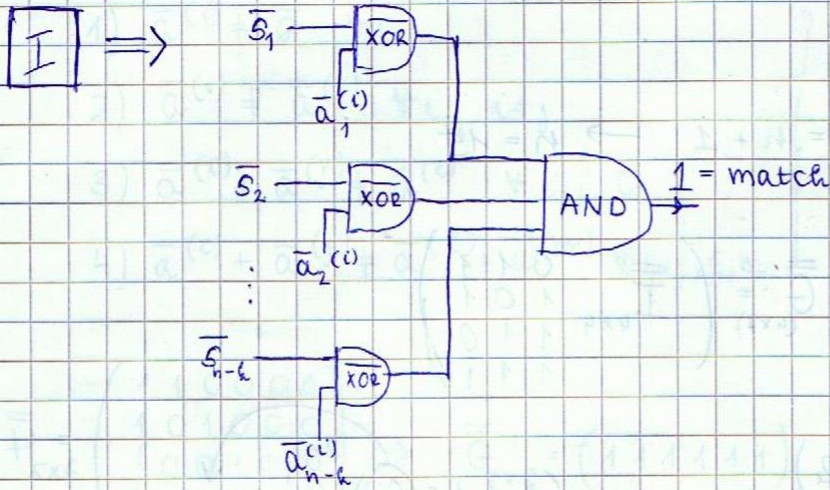
detektálja a hiba helyét

$$\bar{H} \bar{v}^T = \bar{s}^T \rightarrow \bar{H} (\bar{c} + \bar{e}^{(i)})^T = \bar{H} \bar{c}^T + \bar{H} \bar{e}^{(i)T}$$

$$\bar{H} \bar{e}^{(i)T} = \bar{s}^T$$

$$\bar{s} \xrightarrow{\text{match?}} \bar{a}^{(i)} \rightarrow i$$

Hardware felépítése

Kritériumok a modellhez

- 1) $\bar{a}^{(i)} \neq \bar{a}^{(j)} \quad \forall i, j; i \neq j$
- 2) $\bar{a}^{(i)} \neq \emptyset \quad \forall i$

$$n = 2^{n-k} - 1$$

$$2^{n-k} = n + 1$$

$$2^{n-k} = \sum_{i=0}^1 \binom{n}{i} \Rightarrow \text{perfect kód}$$

Pelda

n	k
3	1
7	4
15	11
⋮	⋮

$$C_H(7, 4):$$

$$\bar{H}_{3 \times 7} = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 1 & 0 & 1 & 1 \end{pmatrix}$$

$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$
 $3 < 5 < 6 < 7$

monoton módon kell megkonstruálni a paritásmellenőrző mátrixot

Singleton bound: miatt

$$3 \leq d_{\min} \leq n - k + 1 = 3$$

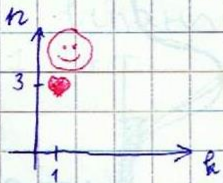
$$3 \leq d_{\min} \leq 3$$

$$d_{\min} = 3 \rightarrow d_{\min} = n - k + 1$$

$$\bar{G}_{4 \times 7} = \left(\begin{array}{cccc|cccc} 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \end{array} \right)$$

$\underbrace{\hspace{4em}}_{\bar{I}} \quad \underbrace{\hspace{4em}}_{\bar{H}}$

\bar{H} első 3 sorainak nem identitás mátrixba tartozó invertálása

$$\bar{G}_{k \times n} = \left(\bar{I}_{k \times n}, \bar{B}_{k \times (n-k)} \right); \quad \bar{H}_{(n-k) \times n} = \left(\bar{A}_{(n-k) \times k}, \bar{I}_{(n-k) \times (n-k)} \right)$$

• Együttelmű dekodolás feltétele:

1) $\bar{a}^{(i)} \neq \bar{0} \quad \forall i$

2) $\bar{a}^{(i)} \neq \bar{a}^{(j)} \quad \forall i, j \quad i \neq j$

3) $\bar{a}^{(i)} + \bar{a}^{(j)} \neq \bar{a}^{(e)} \quad \forall i, j, e$

4) $\bar{a}^{(i)} + \bar{a}^{(j)} \neq \bar{a}^{(e)} + \bar{a}^{(m)} \quad \forall i, j, e, m$

$$\alpha_1 \bar{a}^{(i)} + \alpha_2 \bar{a}^{(j)} + \alpha_3 \bar{a}^{(e)} + \alpha_4 \bar{a}^{(m)} \neq \bar{0}$$

↓

2 hiba javításához + 4 különböző oszlopvektor \bar{H} -ban lineárisan független.

$$\bar{H}_{5 \times 6} = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$\rightarrow \bar{G}_{1 \times 6} = (1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1)$$

$$\frac{k}{n} = \frac{1}{6} \quad \left(\begin{array}{l} \text{hatodára lassul az} \\ \text{adatátviteli sebesség} \end{array} \right)$$

C(6,1)

Bináris $\{0, 1\} \rightarrow$ "q"-áris $\{0, 1, \dots, q-1\}$

$$\bar{H}_{5 \times 8} = \begin{pmatrix} 4 & 3 & 2 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 4 & 3 & 2 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 4 & 3 & 2 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 4 & 3 & 2 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 4 & 3 & 2 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$\frac{k}{n} = \frac{3}{8} \quad \text{ára lassul az adatátvitel}$$

C(8,3)

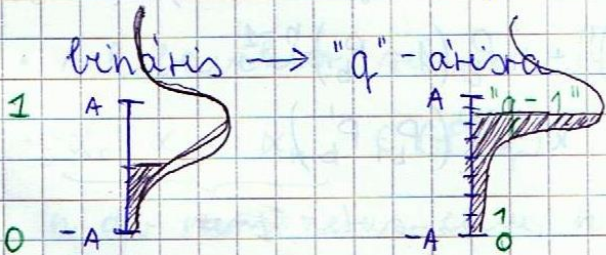
• Egy kód t hiba javítására képes \rightarrow legalább 2t lin. fgtl. oszlopvektor van

Biz.: $w_{\min} = d_{\min} = 2t + 1$

$$t = \left\lfloor \frac{d_{\min} - 1}{2} \right\rfloor$$

$$w(\bar{b}) = 2t \quad \bar{H} \bar{b}^T \neq \bar{0}^T$$

$$\left(\begin{array}{c|c|c|c} \bar{a}_{i_1}^T & \bar{a}_{i_2}^T & \dots & \bar{a}_{i_{2t}}^T \end{array} \right) \cdot \begin{pmatrix} 0 \\ \vdots \\ x_{i_1} \\ \vdots \\ x_{i_2} \\ \vdots \\ x_{i_{2t}} \\ \vdots \\ 0 \end{pmatrix} = \sum_{j=1}^{2t} \alpha_{ij} \cdot \bar{a}^{(i_j)} \neq \bar{0}^T$$

- a oszlopra elromlik

- $\log_2 "q"$ adatátviteli sebesség

- Matematikai konklúzió: véges testek feletti algebra GF(q)

Galois field \rightarrow

Galois testek $GF(q) = \{0, 1, 2, \dots, q-1\}$

- összeadásra zárt: $\alpha, \beta \in GF(q) \rightarrow \alpha + \beta \in GF(q)$

• $\alpha + \beta = \beta + \alpha$; $(\alpha + \beta) + \gamma = \alpha + (\beta + \gamma)$

• $\exists \emptyset$: $\alpha + \emptyset = \alpha \quad \forall \alpha \in GF(q)$

• $\exists \beta \in GF(q) \forall \alpha$: $\alpha + \beta = \emptyset \quad \beta = (\alpha)^{-1} = -\alpha$

- szorzás (*)

• $\alpha, \beta \in GF(q) \setminus \{\emptyset\} \rightarrow \alpha \cdot \beta \in GF(q) \setminus \{\emptyset\}$

• $\alpha \cdot \beta = \beta \cdot \alpha$; $(\alpha \cdot \beta) \cdot \gamma = \alpha (\beta \cdot \gamma)$

• $\exists 1$: $\alpha \cdot 1 = \alpha \quad \forall \alpha \in GF(q) \setminus \{\emptyset\}$

• $\forall \alpha \in GF(q) \setminus \{0\} \exists \beta$: $\alpha \cdot \beta = 1 \quad \beta = (\alpha)^{-1} = \frac{1}{\alpha}$

$\alpha(\beta + \gamma) = \alpha\beta + \alpha\gamma$

• Példa: mod q algebra \rightarrow csak, ha q prím

$\alpha + \beta = \gamma \pmod q \quad \alpha + \beta = u \cdot q + \gamma$

$\alpha \cdot \beta = \gamma' \pmod q \quad \alpha \cdot \beta = u' \cdot q + \gamma'$

$GF(7) \quad 5 + 2 = 1 \cdot 7 + 0 \quad 5 + 2 = 0 \pmod 7$

$6 \cdot 6 = 5 \cdot 7 + 1 \quad 6 \cdot 6 = 1 \pmod 7$

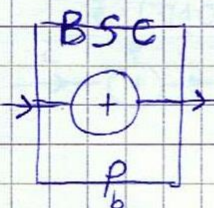
5. előadás

hatványtábla, polinomok $GF(q)$ -ban, Reed-Solomon kódok

2013. 09. 26.

• Kódtervezés kérdése, "kommunikációs mértékesség"

- Adott P_b (fizikai) $\gg P'_b$ (QoS) $\sim 10^{-8}$

$P(k\text{-bités üzenet helyes átvitele}) = (1 - P'_b)^k =$

$= (1 - P'_b)^n + n P'_b (1 - P'_b)^{n-1}$

$n, k = \Psi(P_b, P'_b)$

$n = 2^{n-k} - 1 \leftarrow n \leq 2^{n-k} - 1$

" q^n -atús" \leftarrow többzárós hibajavítás

$GF(q) \rightarrow$ mod q feletti aritmetika, q -prím

$\alpha \in GF(q) \setminus \{0\} \rightarrow \alpha^{q-1} = 1$

$$\alpha \cdot \alpha_1 \cdot \alpha_2 \cdot \dots \cdot \alpha_{q-1} = \alpha_{i_1} \cdot \alpha_{i_2} \cdot \dots \cdot \alpha_{i_{q-1}}$$

$$\alpha^{q-1} (\alpha_1 \cdot \alpha_2 \cdot \dots \cdot \alpha_{q-1}) = \alpha_{i_1} \cdot \alpha_{i_2} \cdot \dots \cdot \alpha_{i_{q-1}}$$

Hatványtábla a GF(7) felett

	1	2	3	4	5	6	rend
1	1	1
2	2	4	1	2	4	1	3
3	3	2	6	4	5	1	6
4	4	2	1	4	2	1	3
5	5	4	6	2	3	1	6
6	6	1	6	1	6	1	2

$$3^3 = 27 = 3 \cdot 7 + 6$$

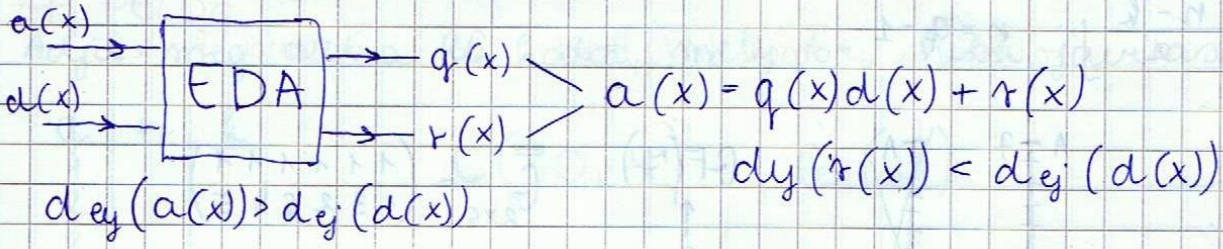
$$3^3 = 3^1 \cdot 3^2 = 6$$

$$3^4 = 3^2 \cdot 3^2 = 2 \cdot 2 = 4$$

Primitív elem

Polinomok a GF(q) felett

- $a(x) = a_0 + a_1x + \dots + a_nx^n$; $\deg(a(x)) = n$; $a_0, a_1, \dots, a_n, x \in GF(q)$
- Gyökerezés sokkal gyorsabb!
- $b(x) = b_0 + b_1x + \dots + b_nx^n$
- $c(x) = a(x) + b(x) = a_0 + b_0 + (a_1 + b_1)x + \dots + (a_n + b_n)x^n$
- $c(x) = a(x)b(x) = a_0b_0 + (a_0b_1 + a_1b_0)x + (a_0b_2 + a_1b_1 + a_2b_0)x^2 + \dots + \sum a_j b_{i-j} x^i$
- Polinom osztás

Többszörös hibák javítása Reed-Salomon (RS) kódokkal

- A hibavektor súlya nagy
- $\alpha_0, \alpha_1, \dots, \alpha_{n-1} \in GF(q)$
n db nem zérus elem, $n = q - 1$

$$\bar{u} = (u_0, u_1, \dots, u_{k-1}) \xrightarrow{X} u(x) = u_0 + u_1x + u_2x^2 + \dots + u_{k-1}x^{k-1}$$

$$\bar{c} = (c_0, c_1, \dots, c_{k-1}) \xrightarrow{X} c(x) = c_0 + c_1x + \dots + c_{k-1}x^{k-1}$$

$$C_0 = u(x)|_{x=\alpha_0} = u_0 + u_1 \alpha_0 + u_2 \alpha_0^2 + \dots + u_{k-1} \alpha_0^{k-1}$$

$$C_1 = u(x)|_{x=\alpha_1} = u_0 + u_1 \alpha_1 + u_2 \alpha_1^2 + \dots + u_{k-1} \alpha_1^{k-1}$$

$$\vdots$$

$$C_{n-1} = u(x)|_{x=\alpha_{n-1}} = u_0 + u_1 \alpha_{n-1} + \dots + u_{k-1} \alpha_{n-1}^{k-1}$$

$$\bar{c} = \bar{u} \cdot \bar{G}$$

$$\bar{G}_{k \times n} = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & \dots & 1 \\ \alpha_0 & \alpha_1 & \dots & \alpha_{n-1} \\ \alpha_0^2 & \alpha_1^2 & \dots & \alpha_{n-1}^2 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \alpha_0^{k-1} & \alpha_1^{k-1} & \dots & \alpha_{n-1}^{k-1} \end{pmatrix}$$

Miért ezeket az egyenleteket választotta?

$$t = \left\lfloor \frac{d_{\min} - 1}{2} \right\rfloor \quad d_{\min} = \min_{c \in G} w(c) \rightarrow$$

$$n - k + 1 \leq d_{\min} \leq n - k + 1$$

MDS kód

$$d_{\min} = n - k + 1$$

$t = \left\lfloor \frac{n-k}{2} \right\rfloor$
 adott $q-1$ alkalmas hibák MDS!!!
 kiszámítható

• Generátormátrix

$$\alpha \in GF(q); \alpha_0 = \alpha^0 = 1$$

$$\alpha_1 = \alpha^1$$

$$\alpha_2 = \alpha^2$$

$$\vdots$$

$$\alpha_{n-1} = \alpha^{n-1}$$

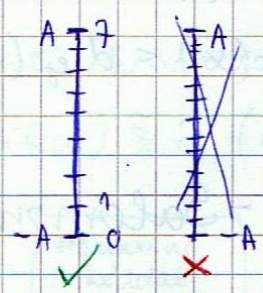
↑
primitív elem

$$\bar{G}_{k \times n} = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & \dots & 1 \\ 1 & \alpha & \alpha^2 & \dots & \alpha^{n-1} \\ 1 & \alpha^2 & \alpha^4 & \dots & \alpha^{2(n-1)} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 1 & \alpha^{k-1} & \alpha^{2(k-1)} & \dots & \alpha^{(n-1)(k-1)} \end{pmatrix}$$

✓ 2 hibát javító RS kód

$$t = 2 = \left\lfloor \frac{n-k}{2} \right\rfloor \quad n = q - 1$$

q	n	k
1	0	...
2	1	...
3	2	...
7	6	2
11	10	6

GF(7)
↑
3

$$\bar{G}_{2 \times 6} = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 3 & 2 & 6 & 4 & 5 \end{pmatrix}$$

minél kisebb Galois test választása a célunk

• Paritás ellenőrző mátrix

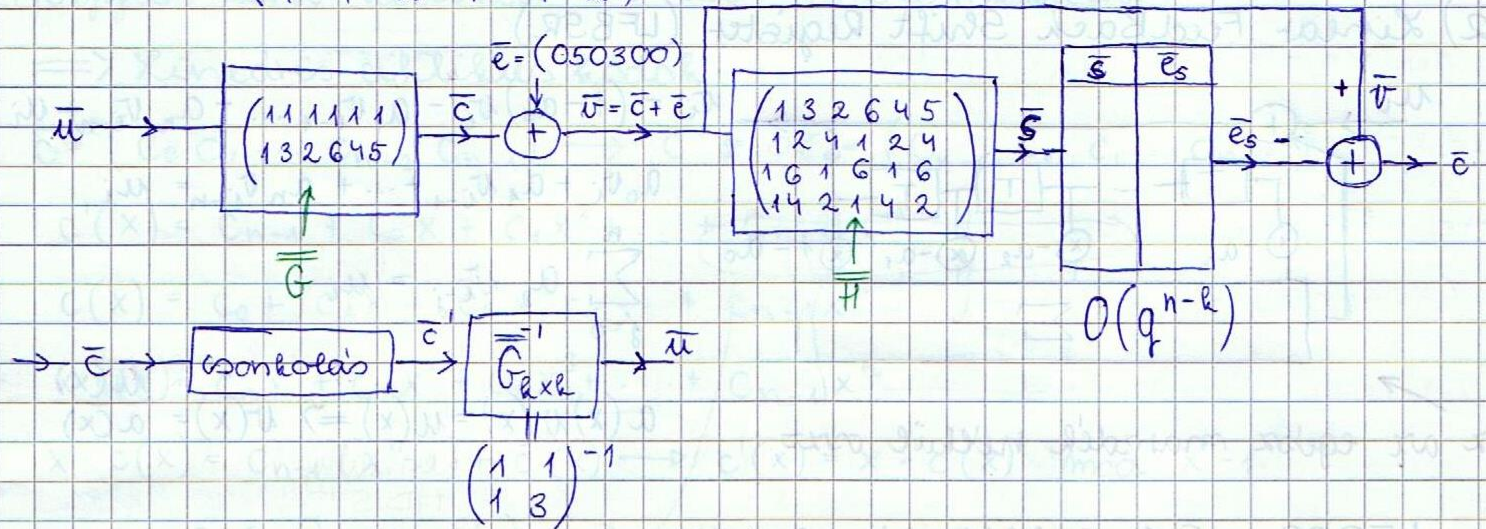
$$c(x) = C_0 + C_1 x + C_2 x^2 + \dots + C_{n-1} x^{n-1} = 0$$

$$\bar{H} \bar{c}^T = 0^T$$

$$\bar{H}_{(n-k) \times n} = \begin{pmatrix} 1 & \alpha & \alpha^2 & \dots & \alpha^{n-1} \\ 1 & \alpha^2 & \alpha^4 & \dots & \alpha^{2(n-1)} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 1 & \alpha^{n-k} & \alpha^{2(n-k)} & \dots & \alpha^{(n-k)(n-1)} \end{pmatrix}$$

GF(7) -nél maradva

$$\overline{H}_{4 \times 6} = \begin{pmatrix} 1 & 3 & 2 & 6 & 4 & 5 \\ 1 & 2 & 4 & 1 & 2 & 4 \\ 1 & 6 & 1 & 6 & 1 & 6 \\ 1 & 4 & 2 & 1 & 4 & 2 \end{pmatrix}$$

6. előadás

2013.10.01.

Cyberkorlati kódtervezés

- Service provider megadja a javítandó hibák számát (t)

$$t = \left\lfloor \frac{n-k}{2} \right\rfloor; \quad n = q-1 \xrightarrow{\text{iteráció}} C(n, k); \quad GF(q) \rightarrow \alpha \rightarrow \text{kódolási sebesség implementáció}$$

ZH PÉLDA

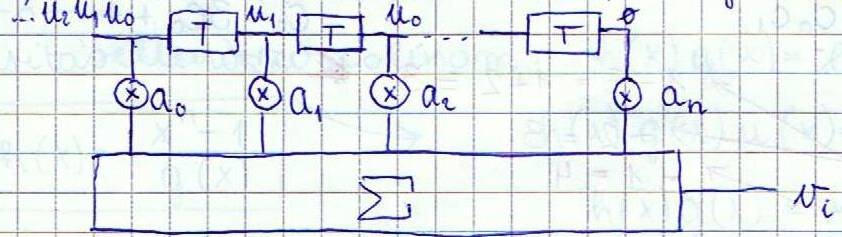
Adja meg azt a RB kódot, mely $t=3$ hiba javítására alkalmas!

q	n	k
1		
2		
3		
5		
7	6	0
11	10	4

$$C(10, 4) \quad GF(11)$$

Shift Register

1) Linear FeedForward Shift Register (LFSR)

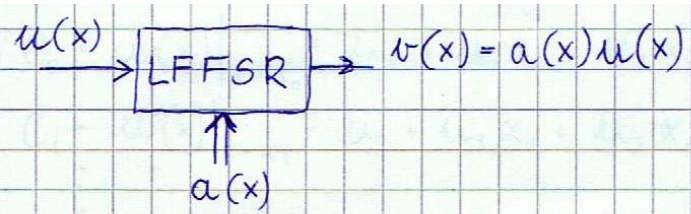

$$v_0 = a_0 u_0 \quad i=0$$

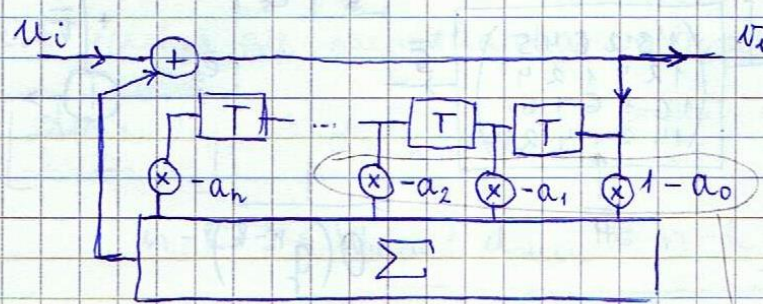
$$v_1 = a_0 u_1 + a_1 u_0 \quad i=1$$

$$v_2 = a_0 u_2 + a_1 u_1 + a_2 u_0 \quad i=2$$

$$v(x) = a(x)u(x) \quad v_i = \sum_{j=0}^n a_j u_{i-j}$$

2) Linear FeedBack Shift Register (LFBSR)

$$v_i = (1 - a_0)v_i - a_1v_{i-1} - \dots - a_nv_{i-n} + u_i$$

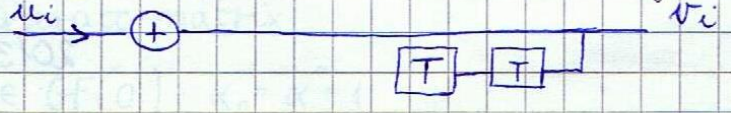
$$a_0v_i + a_1v_{i-1} + \dots + a_nv_{i-n} = u_i$$

$$\sum_{j=0}^n a_j v_{i-j} = u_i$$

$$a(x)v(x) = u(x) \Rightarrow v(x) = \frac{u(x)}{a(x)}$$

ez az egész maradék nélkül oszt

LFBSR w R ← Euklideszi-algoritmus

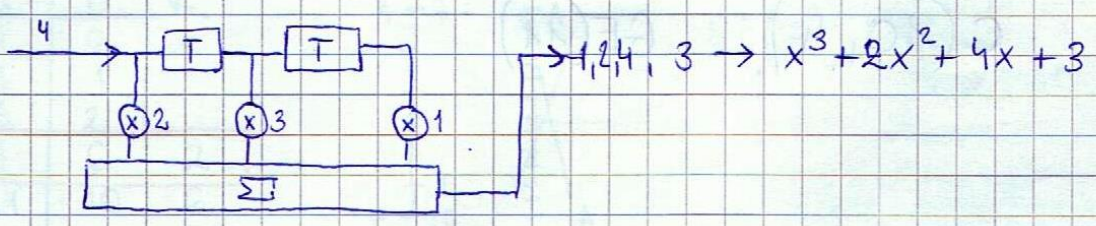

Példák

$$= x^3 + 2x^2 + 4x + 3$$

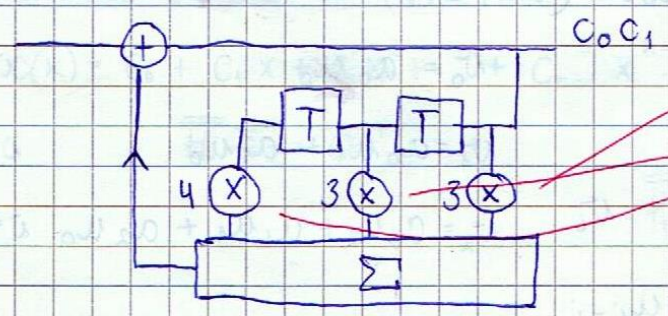
1. $(x^2 + 3x + 2) \cdot (x + 4)$ szorzás elvégzése GF(5) fölött.

2 db késleltető → 3-adfokú polinom

$$2. \frac{x^3 + 4x + 4}{x^2 + 2x + 3} = x + 3 \quad \text{GF}(5)$$

← a_2, a_1, a_0 → másodikfokú polinom → 2 késleltető

$$C_0 = 3C_0 + 4$$

$$1 - 3 = 1 + 2 = 3$$

$$-2 = 3$$

$$-1 = 4$$

$$\begin{aligned} c_1 &= 3c_1 + 4 + 4 \\ 2 &= 2c_1 \\ \underline{c_1 = 1} \\ \underline{\quad 0 \quad} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} c_2 &= 3c_2 + 3 + 2 \\ \emptyset &= 2c_2 \rightarrow c_2 = \emptyset \end{aligned}$$

Hogyan lehet kódokat SR-eken implementálni?

⇒ Lineáris ciklikus kódok

$$\bar{c} = (c_0 \ c_1 \ \dots \ c_{n-2} \ c_{n-1}) \rightarrow \bar{c}' = S\bar{c} = (c_{n-1} \ c_0 \ c_1 \ \dots \ c_{n-2})$$

$$c'(x) = c_{n-1} + c_0 x + c_1 x^2 + \dots + c_{n-2} x^{n-1}$$

$$c(x) = c_0 + c_1 x + c_2 x^2 + \dots + c_{n-1} x^{n-1}$$

$$x \cdot c(x) = c_0 x + c_1 x^2 + c_2 x^3 + \dots + c_{n-1} x^n$$

$$x \cdot c(x) = c_{n-1} (x^n - 1) + c'(x) \rightarrow c'(x) = x \cdot c(x) \pmod{x^n - 1}$$

$$c \in G \rightarrow c(x) \in G$$

Ciklikus ha $c(x) \in G \rightarrow c'(x) = x \cdot c(x) \pmod{x^n - 1} \in G$

Lineáris ha $c(x), c'(x) \in G \rightarrow x \cdot c(x) + \beta \cdot c'(x) \in G$

∀ $C(n, k)$ lineáris ciklikus kódra ∃ $g(x) \rightarrow \text{deg}(g(x)) = n - k$

a kódolás REAL-TIME (polinom szorzás miatt)

⇓
SHR-en tudunk kódolni

$$\forall c(x) = u(x)g(x)$$

$$g_{n-k} = 1$$

$$g(x) \mid x^n - 1 \pmod{x^n - 1}$$

Bizonyítás:

$$a(x) \in G, \text{deg}(a(x)) \leq \text{deg}(c(x)) \quad \forall c(x) \in G; \quad c(x) \neq a(x)$$

$$(a_0 + a_1 x + \dots + a_r x^r) \cdot a_r^{-1} \in G$$

$$g(x) = a_0 a_r^{-1} + a_1 a_r^{-1} x + \dots$$

$$\forall c(x) = u(x)g(x)$$

→ Ezt a bizonyítást nem kell tudni, csak hasznos!

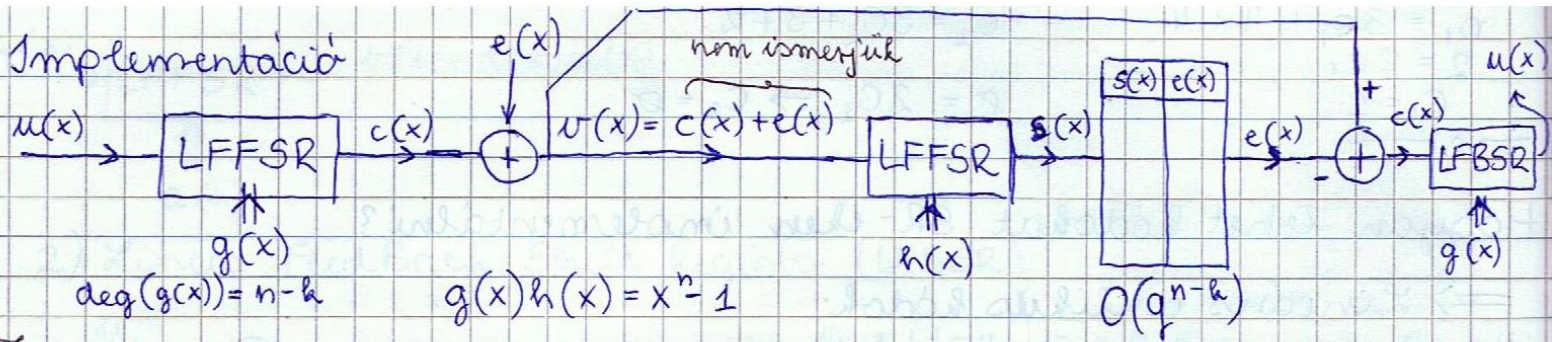
Paritásellenőrző polinom: $h(x)g(x) = \emptyset \pmod{x^n - 1}$

$$\exists h(x) = \frac{x^n - 1}{g(x)}$$

$$h(x)g(x)u(x) = \emptyset \quad \text{--- " ---}$$

$$h(x)g(x) = x^n - 1$$

Implementáció

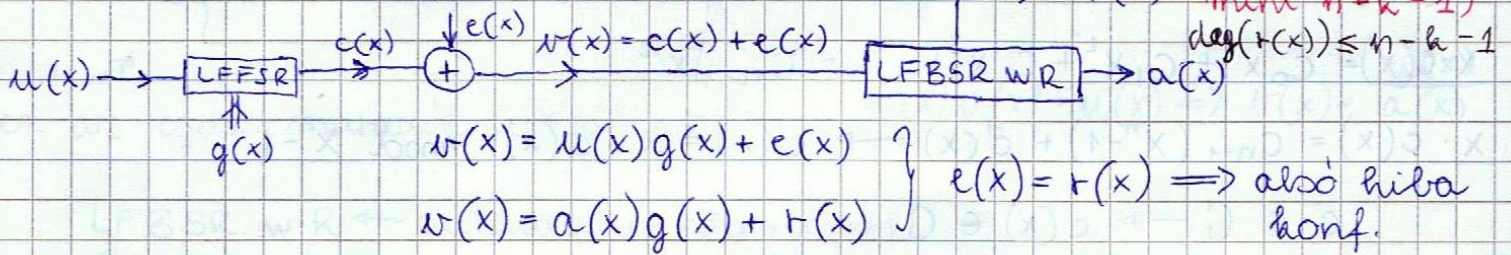

7. előadás

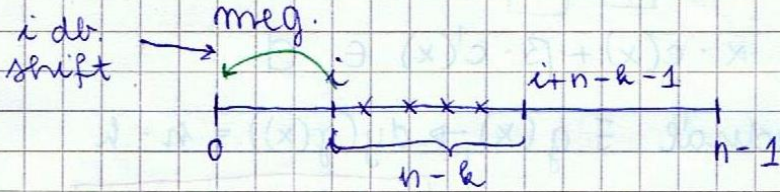
2013. 10. 08.

Error Trapping Algorithm (ETA)

- táblázat \rightarrow SHR-es architektúra

Feltétel: a hibák a hibavektorban $n-k$ hosszúságban jelennek meg.

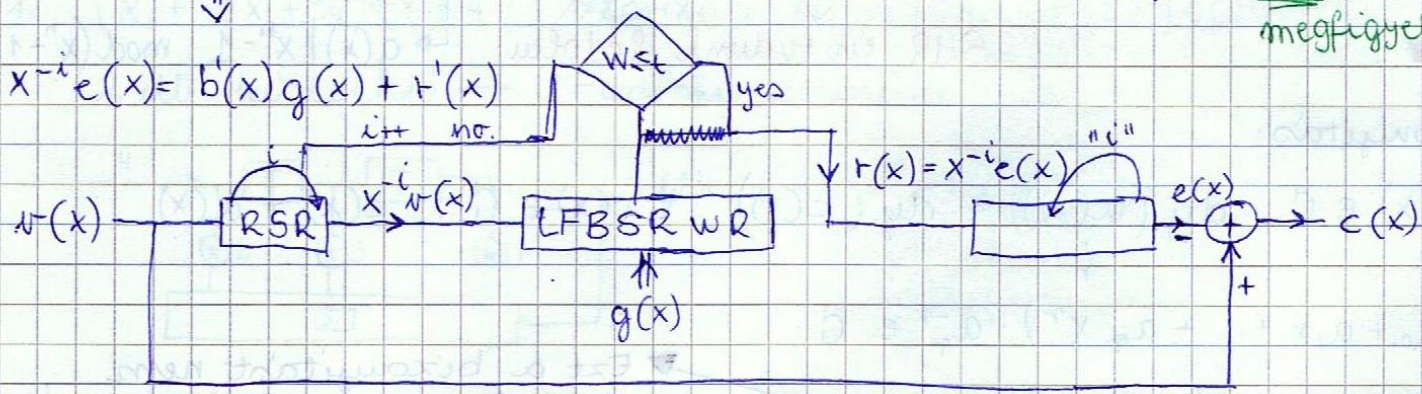
az előadás feltétele: $x^i e(x)$

$$x^{-i} v(x) = a'(x) g(x) + r'(x)$$

$$\begin{cases} v(x) = u(x)g(x) + e(x) \\ e(x) = b(x)g(x) + r(x) \end{cases} \text{ key equation}$$

$$v(x) = (u(x) + b(x))g(x) + r(x)$$

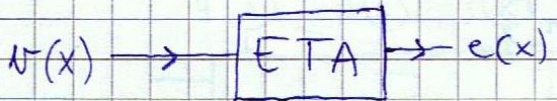
megfigyelhető

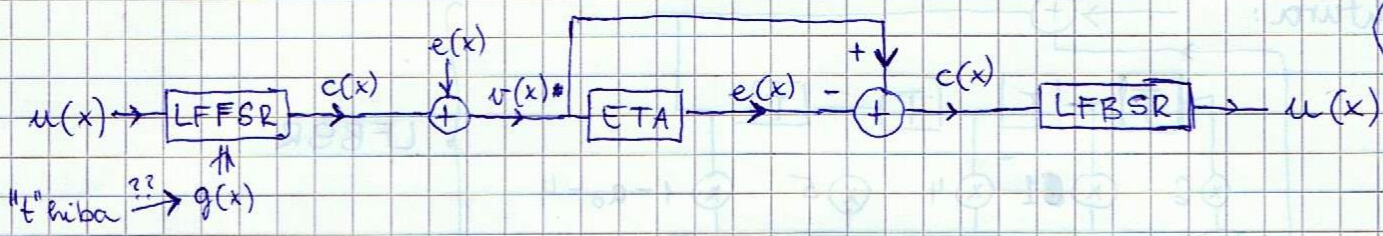

$$\underbrace{x^{-i} e(x)}_t - \underbrace{r'(x)}_{t+1} = \underbrace{b'(x)g(x)}_{d_{\min} = W_{\min} = 2t+1} \in G$$

$$W(r'(x)) \leq t \Rightarrow x^{-i} e(x) - r'(x) = 0$$

$$r'(x) = x^{-i} e(x)$$

Az RS kódok alkalmasan is implementálhatók!!!

Optimalis kódok
MDS $d_{min} = n - k + 1$

Real Time és egyszerű HW platformon implementálhatók

$$t = \lfloor \frac{n-k}{2} \rfloor$$

$$c(x) \Big|_{x=\alpha^i, i=1 \dots n-k} = c_0 + c_1 x + c_2 x^2 + \dots + c_{n-1} x^{n-1} = 0 \Rightarrow c(x) = \prod_{i=1}^{n-k} (x - \alpha^i) \cdot u(x) = g(x)u(x)$$

$$g(x) = \prod_{i=1}^{n-k} (x - \alpha^i)$$

- $\deg(g(x)) = n - k$
- $g_{n-k} = 1$
- $c(x) = u(x)g(x)$
- $g(x) \mid x^n - 1$

$$x^n - 1 = \prod_{i=1}^n (x - \alpha^i) = \underbrace{\prod_{i=1}^{n-k} (x - \alpha^i)}_{g(x)} \underbrace{\prod_{i=n-k+1}^n (x - \alpha^i)}_{h(x)}$$

Példa

$t=2$ hiba javítása

RS
alkalmas kód

q	n	k
1	-	-
2	-	-
3	-	-
5	-	-
7	6	2

$C(6, 2)$; $GF(7)$ felett

$3 \in GF(7)$

\Downarrow
 $g(x) = ?$

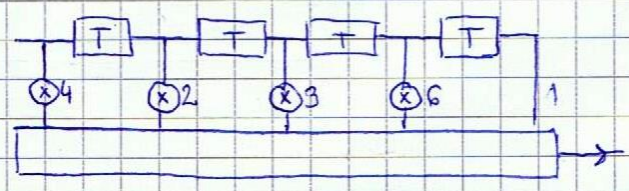
$$t=2 = \lfloor \frac{n-k}{2} \rfloor$$

$$n = q - 1$$

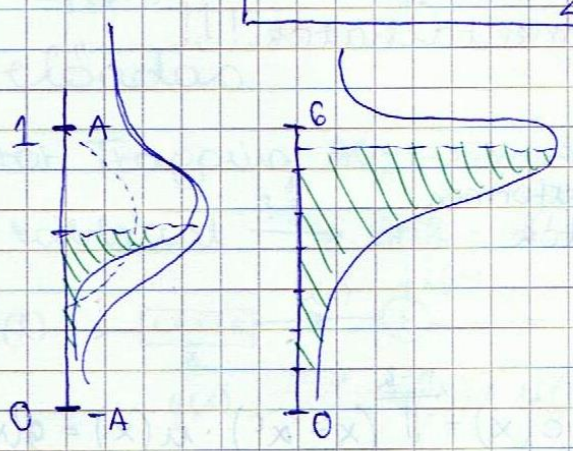
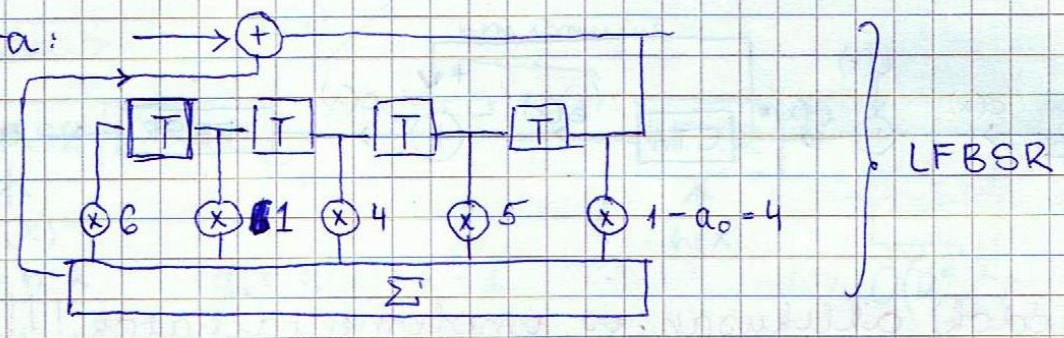
$$g(x) = \prod_{i=1}^{n-k} (x - \alpha^i) = \prod_{i=1}^4 (x - \alpha^i) = \prod_{i=1}^4 (x - 3^i) = \prod_{i=1}^4 (x - 3)(x - 2)(x - 6)(x - 4) = \prod_{i=1}^4 (x + 4)(x + 5)(x + 1)(x + 3)$$

$$g(x) = (x^2 + 2x + 6) \cdot (x^2 + 4x + 3) = x^4 + 2x^3 + 6x^2 + 4x^3 + 6x^2 + 3x + 3x^2 + 6x + 4$$

$= x^4 + 6x^3 + 3x^2 + 2x + 4$ ← ez a generátorpolinom, ezt letöltve a modellre $\forall 1, 2$ hiba javításra alkalmas.

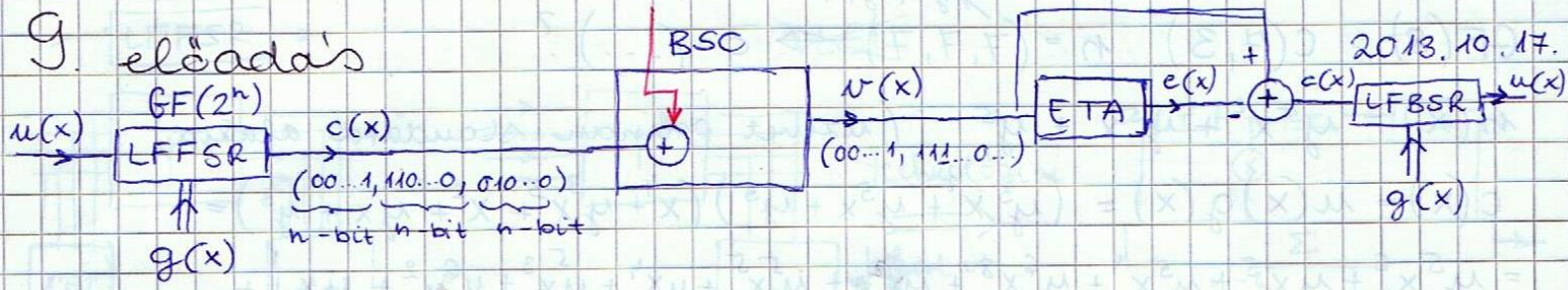

Arhitektūra:

$GF(q) \wedge q$ prim
 \Downarrow
 $GF(2^n)$

9. előadás

Konklúzió: Ciklikus \rightarrow opt. HW
 előnyök: RS kód \rightarrow opt. teljesíthetőség
 BSC-vel történő adatátvitel \rightarrow ábr. tulajdonság jó
 növekvő adatátviteli sebesség

Példa: minden 2 hibát javító kód; $\forall 2 \rightarrow t=2$ RS ciklikus impl.

$\rightarrow n, k, 2^m \rightarrow$

m	q	n	k
1	2^1	-	-
2	2^2	3	-
3	2^3	7	3
4	2^4	15	11

$n-k=4$
 $n=2^m-1$

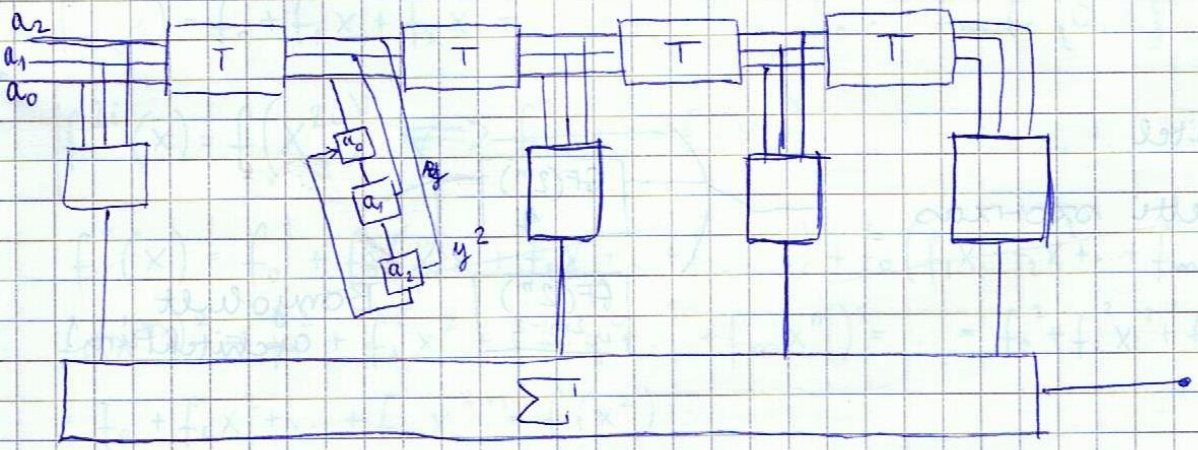
\rightarrow azért nem ezt használjuk, mert tovább csökkentenék az adatátviteli sebességet

$\rightarrow C(7,3), GF(8) = \mathbb{F}_8$
 $p(y) = y^3 + y + 1$

$g(x) = \prod_{i=1}^{n-k} (x - \alpha^i) = (x + \alpha)(x + \alpha^2)(x + \alpha^3)(x + \alpha^4)$

*	" + "
$\alpha^{-\infty}$	0
α^0	1
α^1	α
α^2	α^2
α^3	$\alpha + 1$
α^4	$\alpha^2 + \alpha$
α^5	$\alpha^2 + \alpha + 1$
α^6	$\alpha^2 + 1$
α^7	1
α^8	α

$= (x^2 + \alpha^4 x + \alpha^3) (x^2 + \alpha^6 x + 1) =$
 $= x^4 + \alpha^4 x^3 + \alpha^3 x^2 + \alpha^2 x + \alpha^3 =$
 $= x^4 + \alpha^3 x^3 + x^2 + \alpha x + \alpha^3$

$$GF(8); C(7,3) \quad \vec{n} = (\overset{y+y+1}{7}, 7, 7) \rightarrow \vec{c} = (\dots)?$$

$$m(x) = y^5 x^2 + y^5 x + y^5 \quad (\text{üzemelt polinom standard alakja})$$

$$c(x) = m(x)g(x) = (y^5 x^2 + y^5 x + y^5)(x^4 + y^3 x^3 + x^2 + yx + y^3) =$$

$$= y^5 x^6 + yx^5 + y^5 x^4 + y^6 x^3 + yx^2 + y^5 x^5 + yx^4 + y^5 x^3 + y^6 x^2 + yx^1 +$$

$$+ y^5 x^4 + yx^3 + y^5 x^2 + y^6 x + y =$$

$$= y^5 x^6 + y^6 x^5 + yx^4 + 0 \cdot x^3 + 0 \cdot x^2 + y^5 x + y$$

$$\vec{c}(\underline{2, 7, 0, 0, 2, 5, 7}) \rightarrow 010, 111, 000, 000, 010, 101, 111$$

10. előadás

2013.10.17.

Hilajavító kódolás "csúcsa": adott "t" \rightarrow n, k, m

$$n - k = 2t$$

$$n = 2^m - 1$$

↑
QoS

↑
milyen $GF(2^m)$
feletti kell konstruál-
nunk?

m	n	k
2 ⁰		
2 ¹		
⋮		
2 ^m	2 ^m -1	k

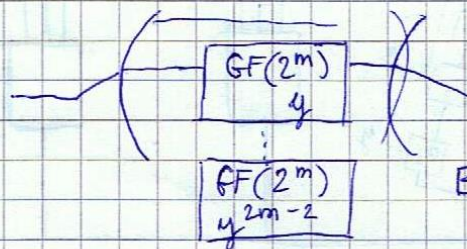
$$\rightarrow C_{RS}(n, k); GF(2^m) \ni y$$

$$g(x) = \prod_{i=1}^{n-k} (x - y^i) \implies g(x) = y^{i_0} + y^{i_1}x + y^{i_2}x^2 + \dots + 1 \cdot x^{n-k}$$

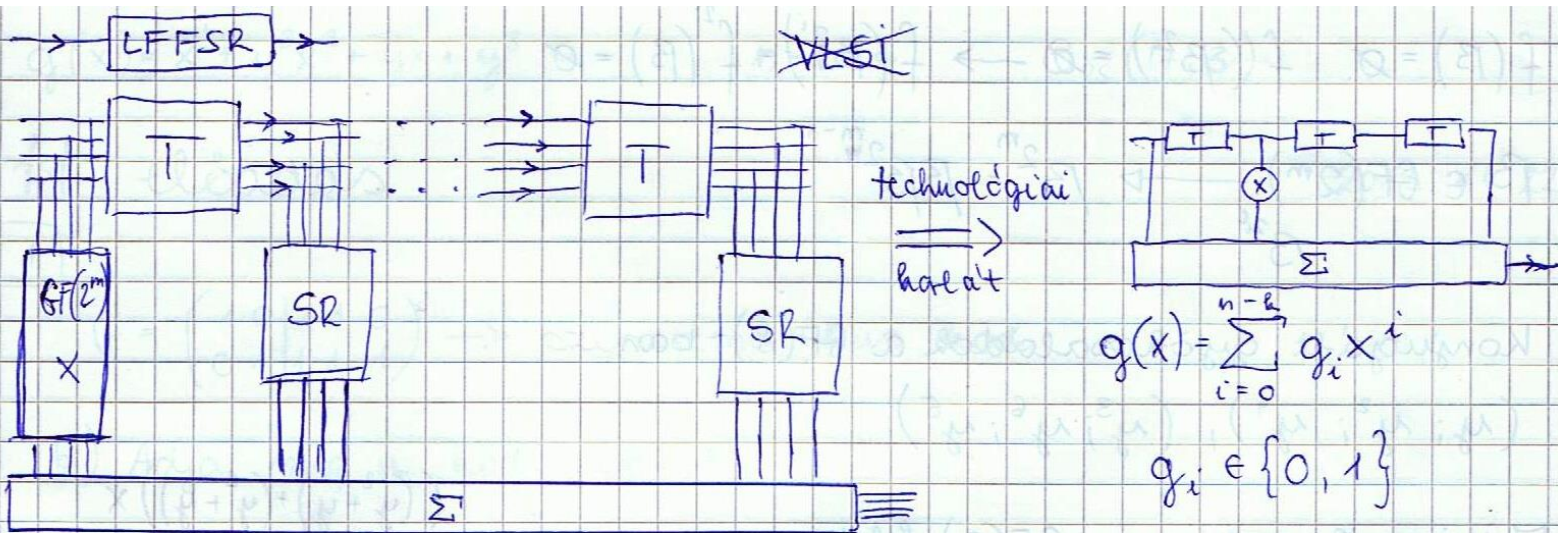

- Opt. kód
- Opt. HW
- Bináris átvitel

- A $GF(2^m)$ feletti szorzás

Bonyolult
architektúra!

• "t" hiba javítása \rightarrow \overline{H} -ban 2t lin. fgtlu eszlepektor hivalasztható

$$c(x) = g(x)u(x) \rightarrow c(x) \Big|_{x=y^i} = 0$$

$$g(x) \Big|_{x=y^i} = 0 \quad x=y^i, i=1, 2, \dots, t$$

$$C_0 + C_1 y + C_2 y^2 + \dots + C_{n-1} y^{n-1} = 0$$

$$C_0 + C_1 y^2 + C_2 y^4 + \dots + C_{n-1} y^{2(n-1)} = 0$$

$$\vdots$$

$$C_0 + C_1 y^{2t} + C_2 y^{4t} + \dots + C_{n-1} y^{2t(n-1)} = 0$$

$$\Rightarrow \overline{H} = \begin{pmatrix} 1 & y & y^2 & \dots & y^{n-1} \\ 1 & y^2 & y^4 & \dots & y^{2(n-1)} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 1 & y^{2t} & y^{4t} & \dots & y^{2t(n-1)} \end{pmatrix}$$

VLSI implementáció "t" hiba javítására alkalmas

$g(x)$ \rightarrow "szegény" együtthatók $g_i \in \{0, 1\} \forall i=0 \dots n-k$
 \rightarrow "gazdag" gyökök $GF(2^m)$ -ben konjugált gyökcsoportok

Minimálpolynomok $GF(2)$ felett

$$f(x) = f_0 + f_1 x + f_2 x^2 + \dots + f_m x^m \quad ; \quad f_0, \dots, f_m \in \{0, 1\}$$

$$f^{2^i}(x) = f(x^{2^i}) \Rightarrow f^2(x) = f(x^2)$$

$$f^2(x) = f_0^2 + f_0(f_1 x + f_2 x^2 + \dots + f_m x^m) + f_0(f_1 x + f_2 x^2 + \dots + f_m x^m) + (f_1 x + f_1 x^2 + \dots + f_m x^m)^2$$

$$= f_0^2 + f_1^2 x^2 + (f_2 x^2 + \dots + f_m x^m)^2 = \dots = f_0^2 + f_1^2 x^2 + f_2^2 x^4 + \dots + f_m^2 x^{2m} =$$

$$= f_0 + f_1 x^2 + \dots + f_m x^{2m} = f(x^2)$$

$$f(\beta) = 0 \quad f(\beta^{2^i}) = 0 \rightarrow f(\beta^{2^i}) = f^{2^i}(\beta) = 0$$

$$\beta \in GF(2^m) \rightarrow \beta^{2^i} = \beta \beta^{2^{i-1}}$$

Konjugált gyökercsaládok a $GF(8)$ -ban

$$(y; y^2; y^4), (y^3; y^6; y^5)$$

$$((y^2+y) + (y^2+y))x$$

Minimális polinom $GF(2)$ felett

$$\Phi_i(x) \text{ min. deg } f(x) \quad (y^i, y^{2^i}, y^{4^i} \dots)$$

$$\begin{aligned} \Phi_1(x) &= (x+y)(x+y^2)(x+y^4) = (x^2+y^4x+y^3)(x+y^4) = \\ &= x^3 + y^4x^2 + y^3x + y^4x^2 + yx + y^7 = x^3 + x + 1 = 1 \cdot x^3 + 0 \cdot x^2 + 1 \cdot x + 1 \end{aligned}$$

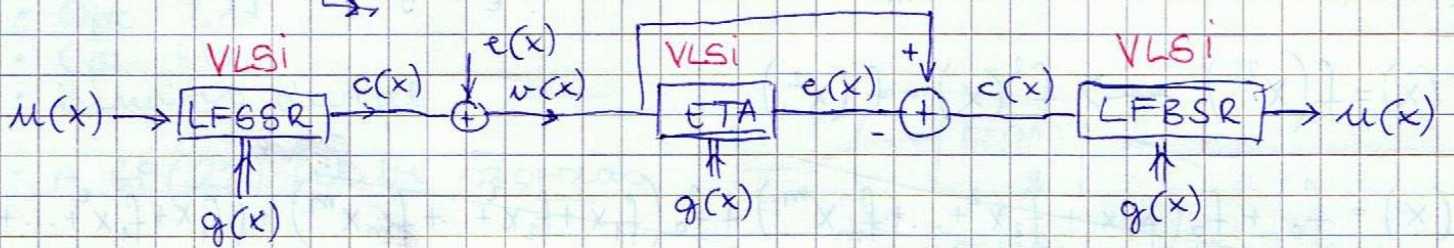
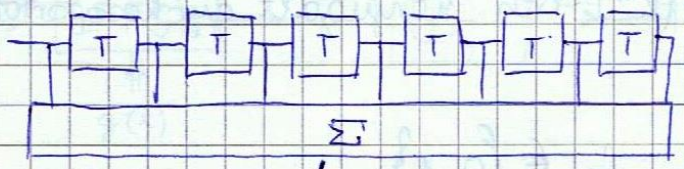
$$\begin{aligned} \Phi_3(x) &= (x+y^3)(x+y^6)(x+y^5) = (x^2+y^2x+y)(x+y^5) = \\ &= x^3 + y^2x^2 + yx + y^6x^2 + yx + 1 = x^3 + x^2 + 1 = 1 \cdot x^3 + 1 \cdot x^2 + 0 \cdot x + 1 \end{aligned}$$

Bose - Chaudhuri - Macquerheim? (BCH) kódok

$$\text{adott } "t" \rightarrow g(x) = \Phi_1(x) \Phi_3(x) \dots \Phi_{2^t-1}(x) \rightarrow g_j \in \{0, 1\} \neq j$$

$$\begin{aligned} \forall 2 \text{ hiba javítása } 2t-1=3 \rightarrow g(x) &= \Phi_1(x) \Phi_3(x) = (x^3+x+1)(x^3+x^2+1) = \\ &= x^6 + x^4 + x^3 + x^5 + x^3 + x^2 + x^3 + x + 1 = x^6 + x^5 + x^3 + x^4 + x^2 + x + 1 \end{aligned}$$

(generátorpolinom)

$$\text{deg } (g(x)) = n - k$$

$$n = 2^3 - 1 = 7$$

$$C_{\text{BCH}}(7; 1)$$

adataátríteli sebesség csökken

$$q(x) = x^4 + y^3 x^3 + yx + y^3$$

$$n - k = 4$$

$$C_{RS}(7, 3)$$

11. előadás

2013. 11. 22

1

$$G = \left(\begin{array}{cc|ccc} 1 & 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 \end{array} \right) \rightarrow \text{szisztematikus kód}$$

b) Adja meg a kódzavart!

$$c = uG$$

u	c = uG	w
00	0 0 0 0 0	-
01	0 1 1 1 1	4
10	1 0 1 1 0	3
11	1 1 0 0 1	3

c) Hány hibát tud javítani a kód?

$$\text{Lineáris kód} \rightarrow d_{\min} = w_{\min} = 3$$

$$t = ?$$

$$t = \left\lfloor \frac{d_{\min} - 1}{2} \right\rfloor = 1 \text{ hiba javítására alkalmas}$$

d) Adja meg a paritásellenőrző mátrixot!

$$HG^T = 0$$

$$G(I_{k \times k}; B) \rightarrow H = (A, I)$$

$$A = B^T$$

$$H = \left(\begin{array}{cc|ccc} 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right)$$

$$e = (11111)$$

$$s^T = He^T \quad (s = eH^T)$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}$$

lényegében mod2-zöm a sorokat

$$E_{(110)} = \{e, e + c^{(1)}, e + c^{(2)}, e + c^{(3)}\} =$$

$$= \{(11111), (10000), (01001), (00110)\}$$

$$2 \quad G = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 0 \end{pmatrix} \quad e = (01100)$$

a) $S = eH^T$

$$H = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$S = (01100) \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{pmatrix} \\ (H^T)$$

u	c = uG
00	00000
01	01110
10	10111
11	11001

$$E_{(010)} = \{e, e+c^{(1)} \dots\}$$

$$= \left\{ \begin{matrix} 01100 \\ 00010 \\ 11011 \\ 10101 \end{matrix} \right\} \rightarrow e' \text{ mert } W_{\min}$$

$$3 \quad G = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$$

a) különböző hibecsoportban van-e $e_1 = (10000) \quad e_2 = (00001)$

$$S = eH^T$$

$$S_1 = e_1 H^T = (10000) \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \\ 1 & 1 \\ 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

~~$$H = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$~~

$$H = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

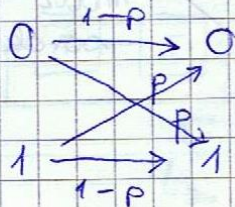
$$S_2 = e_2 H^T = (01) \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \\ 1 & 1 \\ 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \quad S_1 = S_2$$

b) Lehetnek-e csoportvezetők?

Igen lehetnek mert a súly nem értelmezett és a kör. legkisebb súly az 1!

c) $p = 0,2$

$$p(e_2) = (1-p)^4 \cdot p = 0,2 \cdot 0,8^4 = 0,0819$$

4 Szorzatkód

$$G = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$$

a) Szorzatkód típusa

$$C_{eredeti} : C(5, 3)$$

$$C_{szorzat} : C \times C = C(25, 9)$$

$$n = n_1 \cdot n_2$$

$$k = k_1 \cdot k_2$$

$$d_{\min} = d_{\min 1} \cdot d_{\min 2} = 2^2$$

u	$C = uG$	w
000	00000	
001	00110	2
010		
011		
100		
101		
111	11100	

$$d_{\min} = 2^2 = 4$$

$$t = \left\lfloor \frac{d_{\min} - 1}{2} \right\rfloor = 1$$

c)

$$u = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix} \quad C = \left(\begin{array}{ccc|cc} 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ \hline 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right)$$

5

a) Mennyi 3×4 a $GF(8)$ -ban?

Hatványtáblából

$$GF(8) = GF(2^3)$$

$$P(y) = y^3 + y + 1$$

$$\begin{aligned} 3 &= (011) = y + 1 \\ 4 &= (100) = y^2 \end{aligned}$$

$$(y+1)y^2 = y^3 + y^2 =$$

$$= 1 \cdot (y^3 + y + 1) + \underbrace{y^2 - y - 1}_{(111)} = 7$$

Hatványtábla
mod $P(y)$

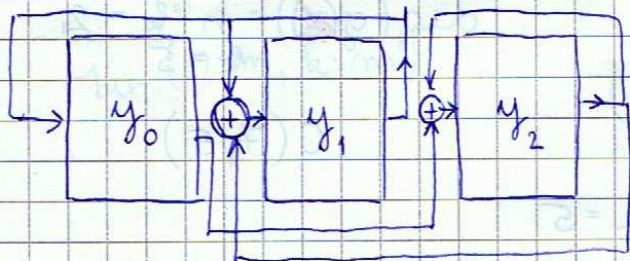
y^0	1
y^1	y
y^2	y^2
y^3	$y + 1$
y^4	$y^2 + y$

$$\frac{y^4}{y^3} = y, \quad y^4 - yP(y) = y^2 + y$$

$$3 \times 4 = y^3 y^2 = y^5 = y^2 + y + 1 \quad (111) = 7$$

b) Rajzolj le az SRA-t!

$$\begin{aligned} 4 \times \frac{1}{8} &= y^2 (a_0 + a_1 y + a_2 y^2) = a_0 y^2 + a_1 y^3 + a_2 y^4 = \\ &= a_0 y^2 + a_1 (y + 1) + a_2 (y^2 + y) = a_1 y^0 + (a_1 + a_2) y^1 + (a_0 + a_2) y^2 \end{aligned}$$

6) Menyaji 5×2 GF(8) felett?

$$5 = (101) = y^2 + 1 = y^6$$

$$2 = (010) = y^1$$

$$5 \times 2 = y^6 y = y^7 = 1$$

latványtábla!

$$b) 2x = y(a_0 + a_1 y + a_2 y^2) = a_2 y^0 + (a_0 + a_2) y^1 + a_1 y^2$$

$$y_0$$

$$y_1$$

$$y_2$$

7) GF(8) = GF(2³)

$$t = 2$$

$$\text{MDS: } d_{\min} = n - k + 1$$

$$n = q - 1 = 7$$

$$t = \left\lfloor \frac{d_{\min} - 1}{2} \right\rfloor = \left\lfloor \frac{n - k}{2} \right\rfloor \Rightarrow \underline{\underline{k = 3}}$$

$$h(x) = \prod_{i=n-k+1}^n (x - y^i) = (x - y^5)(x - y^6)(x - y^7) =$$

$$= x^3 + y^6 x^2 + y^5 x + y^{11} (x + 1) =$$

$$= (x^2 + yx + y^2 + y)(x + 1) = x^3 + x^2 y + x y^2 + \cancel{x y} + x^2 + \cancel{x y} + y^2 + y =$$

$$= x^3 + \underbrace{(y+1)}_{y^3} x^2 + y^2 x + \underbrace{(y^2 + y)}_{y^4}$$

8

$$g(x) = \prod_{i=1}^{n-k} (x - y^i) = (x - y)(x - y^2) = x^2 + x \underbrace{(y^2 + y)}_{y^4} + y^3$$

$$h(x) = \prod_{i=n-k+1}^n (x - y^i) \quad \deg(h(x)) = k = 5$$

$$1 = t = \left\lfloor \frac{n - k}{2} \right\rfloor \Rightarrow k = 5$$

9

$$n = q - 1 = 7$$

$$\deg(g(x)) = n - k = 2$$

$$k = 5$$

$$g(x) = x^2 + x y^4 + y^3 = \prod_{i=1}^{n-k} (x - y^i)$$

$$C(7, 5)$$

$$t = \left\lfloor \frac{n - k}{2} \right\rfloor = 1$$

$$\deg(h(x)) = k = 5$$

12. előadás

2013.10.29.

"Bursty" hibák javítása

000, 11011001011, 000
 be

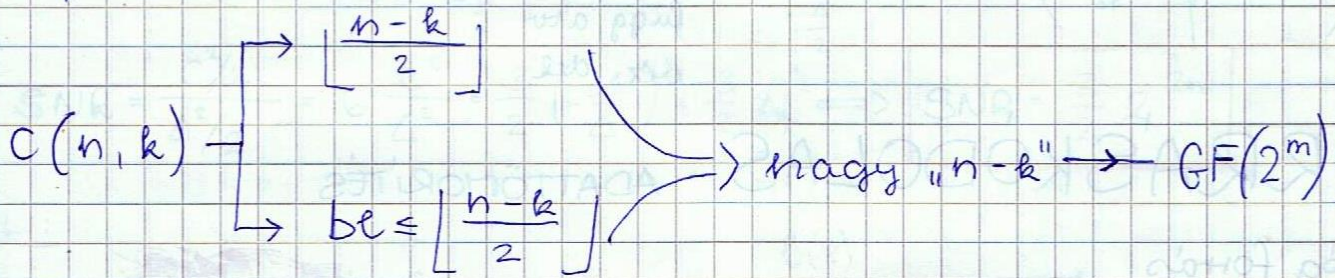
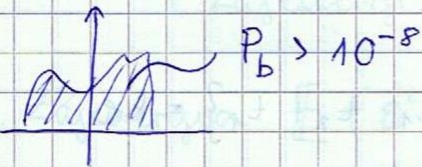
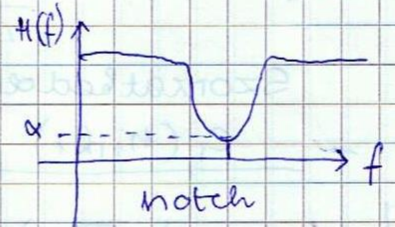
Amyaghibák javítására használják főleg → adattároló eszközök

Wireless kommunikáció

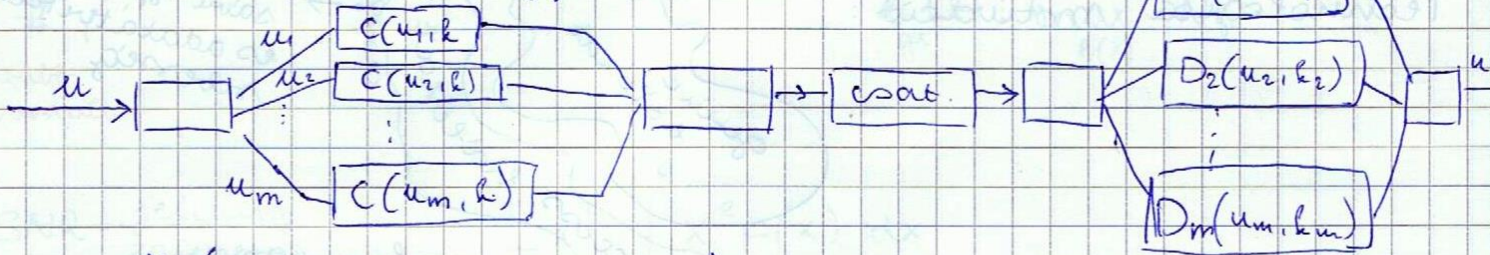
Multipath propagation

$$H(f) = 1 - \beta e^{-j2\pi f\tau}$$

Kódkombinációk

"kis" kódokból → "nagy" méretű kód

$$d_{min} = \Psi(d_{min1}, d_{min2}, \dots, d_{minm})$$

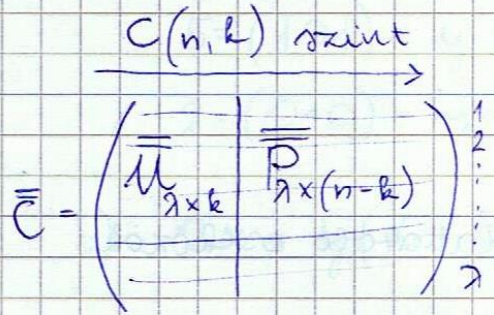
1.) Bináris képkód

$C(n, k)$ a GF(2^m) felett

↑ javítható hibák száma
 $m \cdot t = be$

$$C_{bin}(n \cdot m, k \cdot m)$$

λ " paraméterű interleaving

$bl = \lambda \cdot t$ $\xrightarrow{\text{oszlóparalel}} \text{átvitel}$

Sorakénti detektálás

Szorzatkódolás

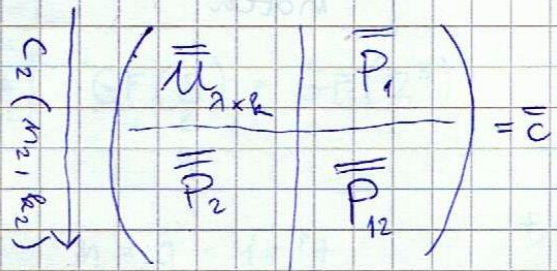
$C_1(n_1, k_1)$

$k = k_1 \cdot k_2$

$n = n_1 \cdot n_2$

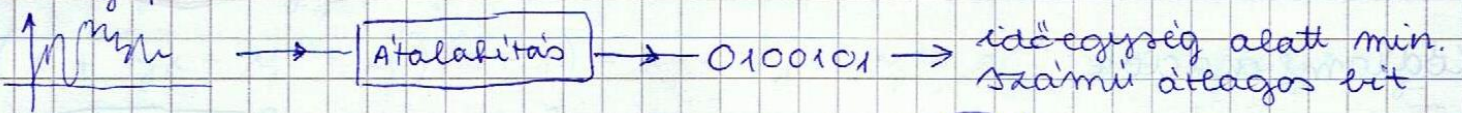
$\max \{ n_2 \cdot t_1 + t_2 ; n_1 \cdot t_2 + t_1 \} = bl$

függ a tv. m. del

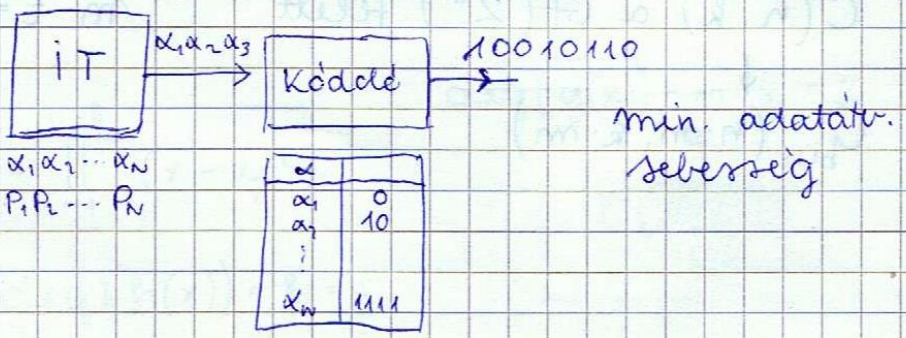
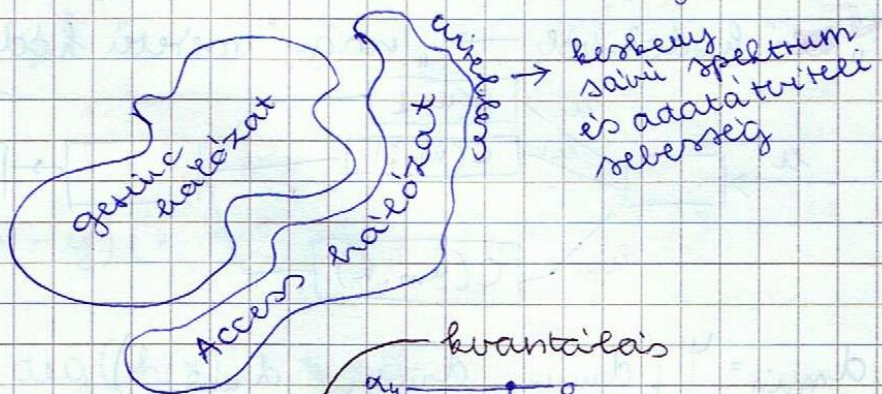

FORRÁSKÓDOLÁS - ADATTÖMÖRÍTÉS

Analog forrás

Technológiai motiváció:

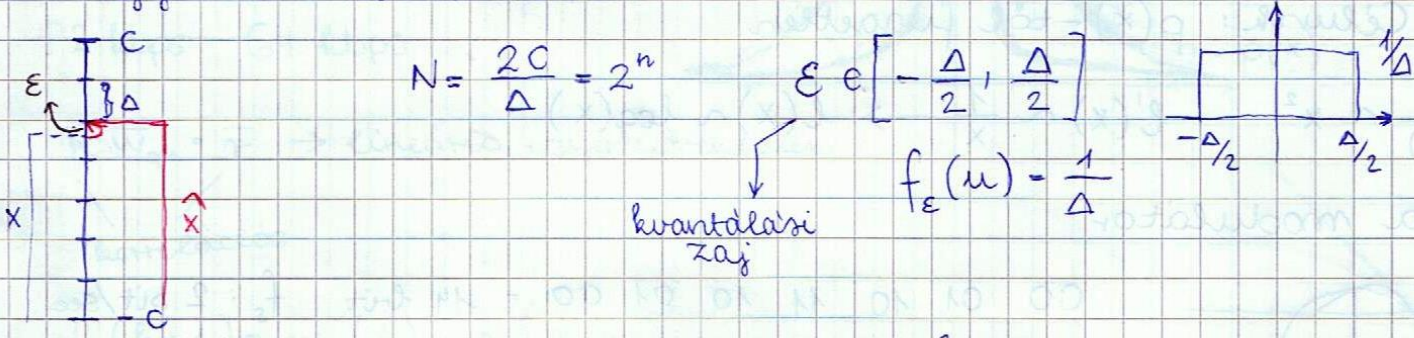

$$P(X_t = \alpha_i | X_{t-1} = \alpha_j, X_{t-2} = \alpha_n, \dots) = P(X_t = \alpha_i)$$

Kvantálás 13. előadás

2013. 10. 31.

I. Egyenletes kvantálás

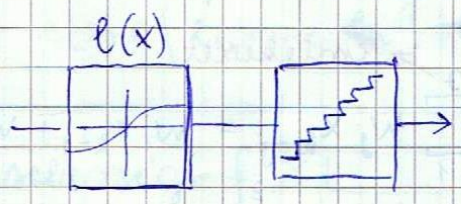
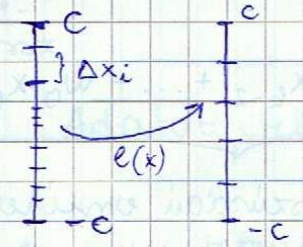
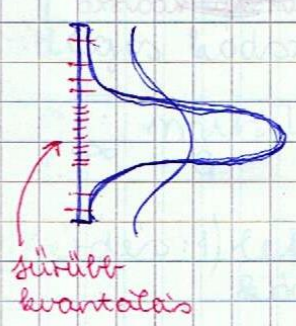
$$SNR = \frac{\text{Jelenergia}}{\text{Zajenergia}}$$

jelenergia: $\frac{C^2}{2}$

Zajenergia: $E(\epsilon^2) = \int_{-\Delta/2}^{\Delta/2} u^2 f_\epsilon(u) du = \int_{-\Delta/2}^{\Delta/2} u^2 \frac{1}{\Delta} du = \frac{\Delta^2}{12}$

$$SNR = \frac{C^2/2}{\Delta^2/12} = 6 \frac{C^2}{\Delta^2} = \frac{3}{2} \left(\frac{2C}{\Delta}\right)^2 = \frac{3}{2} N^2 \Rightarrow \boxed{SNR = \frac{3}{2} 2^{2n}}$$

PL.:

$$l(x) : \max_{l(x)} SNR$$

$$SNR = \frac{\text{jelenerg}}{\text{zajenerg}}$$

$$E(x^2) = \int_{-c}^c x^2 p(x) dx$$

bestéminta sűrűségfüggvénye

Zajenergia: $\frac{\Delta y}{\Delta x_i} = l'(x_i) \rightarrow \Delta x_i = \frac{\Delta y}{l'(x_i)} = \frac{2C}{N \cdot l'(x_i)}$

$$\sum_i \underbrace{E(\text{zajenergia} | x \in \Delta x_i)}_{\frac{\Delta x_i^2}{12}} p(x_i) \Delta x_i = \sum_i \frac{\Delta x_i^2}{12} p(x_i) \Delta x_i =$$

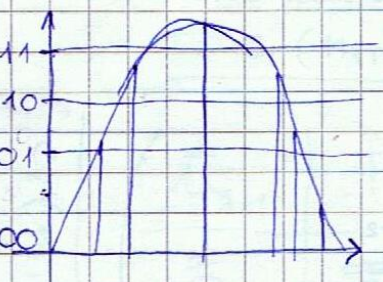
$$= \sum_i \frac{N^2}{24C^2} \cdot \frac{1}{l'(x_i)^2} p(x_i) \Delta x_i = \text{const} \int_{-c}^c \frac{1}{l'(x)^2} dx$$

~~$l_{opt}(x): \max_{l(x)} \int_{-c}^c x^2 p(x) dx$~~
 ~~$const \int_{-c}^c \frac{1}{e^{1/2}(x)} p(x) dx$~~ $\rightarrow p(x)$ időben folyamatosan változik

\Rightarrow Célunk: $p(x)$ -től független

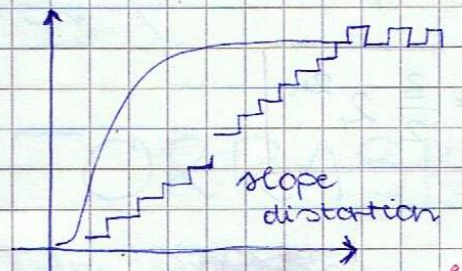
$\frac{1}{e^{1/2}(x)} \sim x^2 \quad l'(x) \sim \frac{1}{x} \rightarrow l(x) \sim \log(x)$

Delta modulátor

00 01 10 11 10 01 00 = 14 bit $f_s: 2 \text{ bit/sec}$
 00 1 1 1 1 0 0 = 8 bit $f_s: \text{bit/sec}$

$f'_s > f_s \Rightarrow f'_s \ll f_s^n$

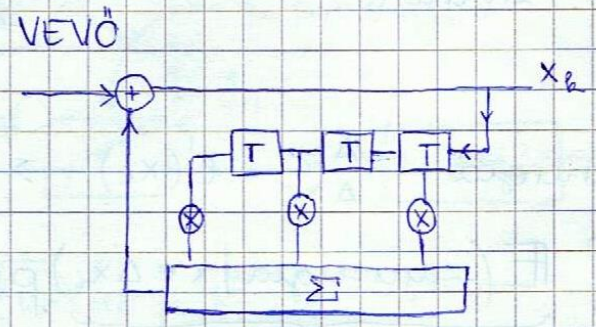
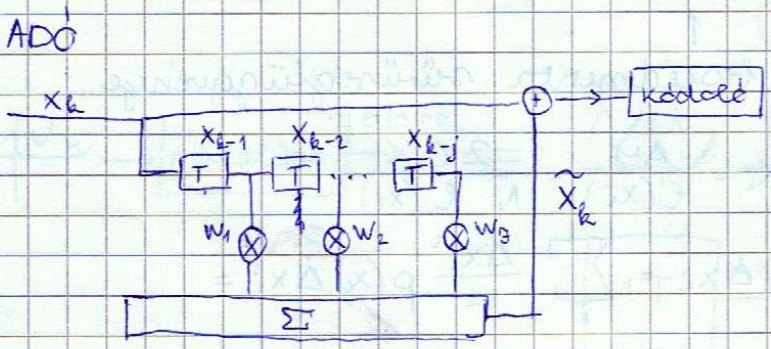

Kérek egy palack sö \rightarrow It - nagy vöjű \rightarrow rövid kódoló
 \rightarrow tét gépolajat. - kis vöjű \rightarrow hosszú kódoló

$x_i \rightarrow \tilde{x}_k = \sum_{j=1}^3 w_j x_{k-j} = w_1 x_{k-1} + w_2 x_{k-2} + \dots + w_3 x_{k-3}$

"3" hosszúságú emlékezet

$\overline{W}_{opt} = \min_{\overline{W}} E \left(x_k - \tilde{x}_k \right)^2 \sim \min_{\overline{W}} E \left(x_k - \sum_{j=1}^3 w_j x_{k-j} \right)^2$

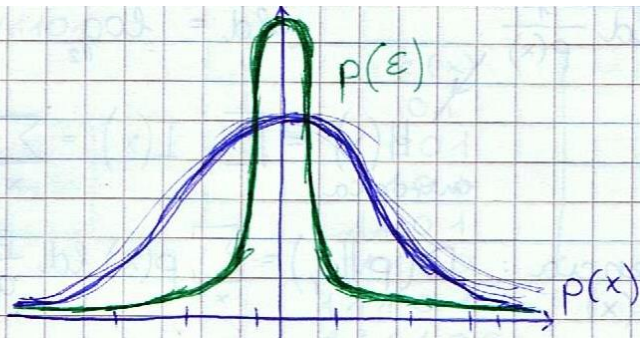
$E_i = x_i - \sum_{j=1}^3 w_j x_{k-j}$ $x_k = E_k + \sum_{j=1}^3 w_j x_{k-j}$

$\overline{W}_{opt} = \overline{R} \overline{W} = \overline{\sigma}$

$$W_{opt} = \min_{\bar{v}} E(\epsilon_n^2)$$

$$L' \ll L = \sum_i p_i l_i$$

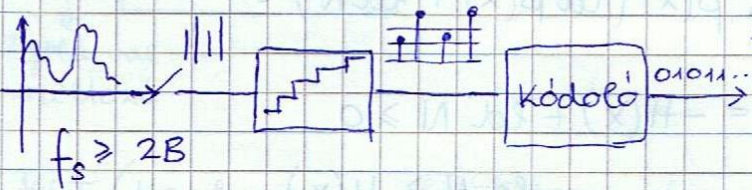
5.2 kbps 64 kbps

$\bar{R} W_{opt} = \bar{r} \rightarrow$ lineáris egyenletrendszer
 korrelációs

$$W_e(k+1) = W_e(k) - \Delta \left\{ x_e - \sum_{j=1}^G \right\}$$

14. előadás

$$L = \sum_x p(x) l(x)$$

↑
 átlagos kódszóhossz

↑
 véletlenszám generátor

IT forrás

$p(x_1) \dots p(x_n)$

$x \in \{x_1, \dots, x_n\}$

$c(x) \in \{\bar{c}_1, \dots, \bar{c}_n\} \rightarrow$ kódszó

$l(x) \in \{l_1, \dots, l_n\} \rightarrow$ kódszóhossz

x	c(x)
x_1	01
x_2	101
x_3	111

2013.11.05.

101101111

↑
 \bar{c}_{opt}

$$C_{opt} = \min_C L$$

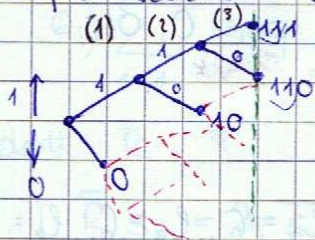
Adatátviteli sebesség: $f_s \cdot L$

Kérdés: 1) lehet-e egyértelműen dekódolható változó hosszúságú kódszavakat?

2) Hogyan kell így megválasztani a kódszavakat, hogy L minimális legyen?

Prefix mentes kód: $\bar{c}_i \neq \bar{c}_j$
 $\bar{c}_i(01)$
 $\bar{c}_j(01111)$

Prefix kódot bináris fával növeszthetel:

"M" növesztési fa

$$2^{M-l(x)}$$

pl.: $2^{3-2} = 2$

$$\sum_x 2^{M-l(x)} \leq 2^M \Rightarrow \sum_x 2^{-l(x)} \leq 1$$

Kraft
 egyenlőtlenség

$$\sum_x 2^{-l(x)} \leq 1$$

$$I(x) = \text{ld} \frac{1}{p(x)} \quad \text{ld} := \log_2$$

$$H(x) = \mathbb{E}_x I(x) = \sum_x p(x) \text{ld} \frac{1}{p(x)} = - \sum_x p(x) \text{ld} p(x)$$

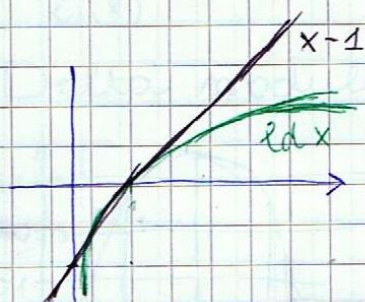
entropia

I-divergencia: $D(p||q) = \sum_x p(x) \text{ld} \frac{p(x)}{q(x)} \geq 0$
 $p(x), q(x)$

$$-D(p||q) = \sum_x p(x) \text{ld} \frac{q(x)}{p(x)} \leq \sum_x p(x) \left(\frac{q(x)}{p(x)} - 1 \right) =$$

$$= \sum_x (q(x) - p(x)) = \sum_x q(x) - \sum_x p(x) = 1 - 1 = 0$$

$$0 \leq H(x) \leq \text{ld} N$$

$$D(p||q) = \sum_x p(x) \text{ld} (N p(x)) = \sum_x p(x) (\text{ld} p(x) + \text{ld} N) =$$

$$= \sum_x p(x) \text{ld} p(x) + \left(\sum_x p(x) \right) \text{ld} N = -H(x) + \text{ld} N \geq 0$$

$$\text{ld} N \geq H(x)$$

Shannon - Fano kod (SF)

$$l(x) = \left\lceil \text{ld} \frac{1}{p(x)} \right\rceil \quad \lceil 3,1 \rceil = 4 \quad a \leq \lceil a \rceil \leq a+1$$

$$\hookrightarrow \sum_{x=1} 2^{-l(x)} = \sum_x 2^{-\lceil \text{ld} \frac{1}{p(x)} \rceil} \leq \sum_x 2^{-\text{ld} \frac{1}{p(x)}} = \sum_x 2^{\text{ld} p(x)} = \sum_x p(x) = 1$$

$$L = \sum_x p(x) l(x) = \sum_x p(x) \cdot \lceil \text{ld} \frac{1}{p(x)} \rceil \geq \sum_x p(x) \text{ld} \frac{1}{p(x)}$$

$$\leq \sum_x p(x) \left(\text{ld} \frac{1}{p(x)} + 1 \right) = \sum_x p(x) \text{ld} \frac{1}{p(x)} + \dots = H(x) + 1$$

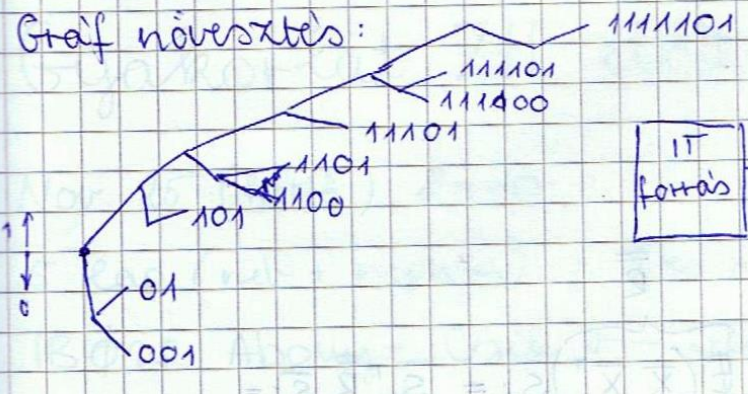
Numerikus példa

$$p_1 = 0,49; p_2 = 0,14; p_3 = 0,14; p_4 = 0,07; p_5 = 0,07; p_6 = 0,04;$$

$$p_7 = 0,02; p_8 = 0,02; p_9 = 0,01$$

$$l_1 = \left\lceil \text{ld} \frac{1}{p_1} \right\rceil = 2; l_2 = 3; l_3 = 3; l_4 = 4; l_5 = 4; l_6 = 5; l_7 = 6; l_8 = 6; l_9 = 7$$

Graf növesztés:

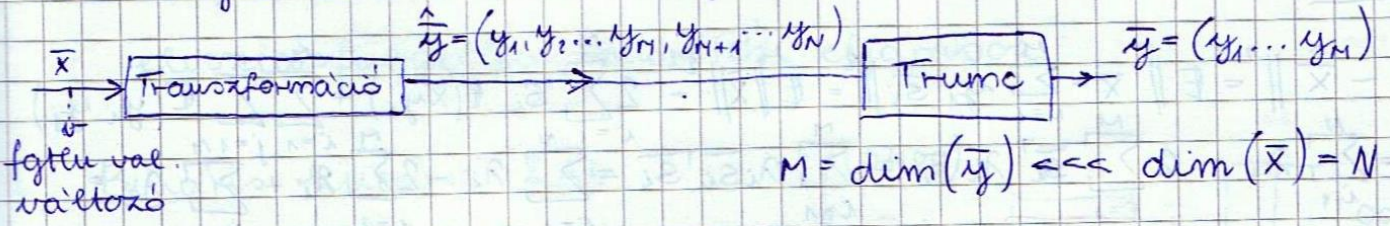
IT forrás

x	c(x)
1	01
2	001
3	101
4	1101
5	1100
6	11101
7	111100
8	111101
9	1111101

X. előadás

2013.11.10.

Veszteséges adattömítés algoritmusai

KLT (Karhunen - Lóve transform.)

$$R_{ij} = E(x_i x_j) \rightarrow \bar{R} = E(\bar{x} \bar{x}^T)$$

\bar{R} tulajdonságai

- 1) $R_{ij} = R_{ji} \rightarrow \bar{R} = \bar{R}^T$
- 2) $\forall \bar{a}, \bar{b} \in \mathbb{R}^N \rightarrow \bar{a}^T \bar{R} \bar{b} = \bar{b}^T \bar{R} \bar{a}$
- 3) $\forall \bar{a} \in \mathbb{R}^N \rightarrow \bar{a}^T \bar{R} \bar{a} \geq 0 \rightarrow \sum_i \sum_j a_i a_j R_{ij} = \sum_i \sum_j a_i a_j E(x_i x_j) = E\left(\left(\sum_i a_i x_i\right)\left(\sum_j a_j x_j\right)\right) = E\left(\sum_i x_i a_i\right)^2 \geq 0$
- 4) $\bar{R} \bar{s}_i = \lambda_i \bar{s}_i \quad i=1 \dots N \rightarrow \bar{s}_i^T \bar{s}_j = S_{ij} = \begin{cases} 0 & \text{ha } i \neq j \\ 1 & \text{ha } i = j \end{cases}$
- 5) $\lambda_i \geq 0$
- 6) $\sum_{i=1}^N R_{ii} = \sum_{i=1}^N \lambda_i$

Adott: $\bar{R}; \bar{x}$

- 1) $\bar{R} \bar{s}_i = \lambda_i \bar{s}_i \rightarrow \lambda_1 > \lambda_2 > \dots > \lambda_M > \lambda_{M+1} > \dots > \lambda_N$
- 2) $\bar{x} = \sum_{i=1}^N y_i \bar{s}_i; \quad y_i = \bar{s}_i^T \bar{x} \quad i=1 \dots N$
 $\bar{x} \rightarrow \hat{\bar{x}} = (y_1, y_2, \dots, y_M, \cancel{y_{M+1}}, \dots, \cancel{y_N})$

3) Tömörítés $\bar{y} = (y_1 \dots y_M)$

$$4) \frac{1}{x} = \sum_{i=1}^M y_i \bar{s}_i$$

Optimalitás

$$\begin{aligned} E(y_i y_j) &= E(\bar{s}_i^T \bar{x} \bar{x}^T \bar{s}_j) = \bar{s}_i^T \overbrace{E(\bar{x} \bar{x}^T)}^{\bar{R}} \bar{s}_j = \bar{s}_i^T \bar{R} \bar{s}_j = \\ &= \lambda_j \bar{s}_i^T \bar{s}_j = \lambda_i \delta_{ij} \end{aligned}$$

$$E(\bar{x} y_i) = E(\bar{x} \bar{x}^T \bar{s}_i) = E(\bar{x} \bar{x}^T) \bar{s}_i = \bar{R} \bar{s}_i = \lambda_i \bar{s}_i$$

$$\begin{aligned} E \|\bar{x} - \hat{\bar{x}}\|^2 &= E \|\bar{x} - \sum_{i=1}^M y_i \bar{s}_i\|^2 = E \|\bar{x}\|^2 - 2 \sum_{i=1}^M \bar{s}_i^T E(\bar{x} y_i) + \sum_{i=1}^M \sum_{j=1}^M E(y_i y_j) \\ \bar{s}_i \bar{s}_j^T &= \sum_{i=1}^N \lambda_i - 2 \sum_{i=1}^M \bar{s}_i^T \lambda_i \bar{s}_i + \sum_{i=1}^M \lambda_i \bar{s}_i^T \bar{s}_i = \sum_{i=1}^N \lambda_i - 2 \sum_{i=1}^M \lambda_i + \sum_{j=1}^M \lambda_j = \\ &= \sum_{i=1}^N \lambda_i - \sum_{i=1}^M \lambda_i = \sum_{i=M+1}^N \lambda_i = \varepsilon \end{aligned}$$

minimális

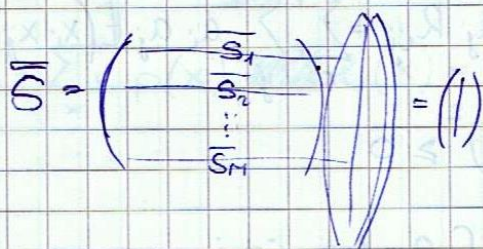
Gyakorlati PCA

Adott \bar{R}, \bar{x}

$$\lambda_1 > \lambda_2 > \dots > \lambda_M$$

Offline: $\bar{R} \bar{s}_i = \lambda_i \bar{s}_i$

$$M: \sum_{i=M+1}^N \lambda_i < \varepsilon$$

$$\bar{s}_1, \bar{s}_2, \dots, \bar{s}_M$$

Gyakorlat ZH előtt

2013. 11. 21.

Nov. 25 (hétfő) 8-10

5 lap (nev + neptun) - 2-es alapú log, számológép

IBΦ25 Abony - Csik ← ide menj

1) - $C(n, k)$ paritásellenőrző osztója x^{n-1} -et.

- 2 függ. v.v $H(X, Y) = H(X) + H(Y)$

$H(X) = \dots$ ld 2 = 1

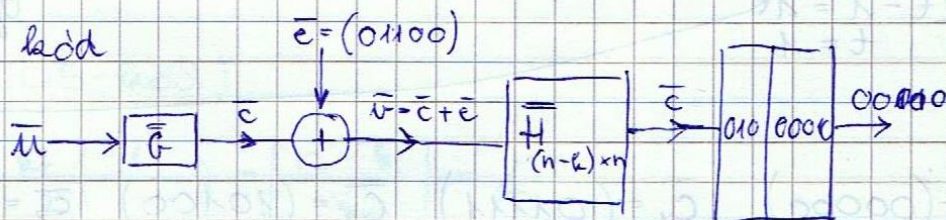
- eloszlásfüggetlen tömörítési eljárások

2) Bináris lineáris kód

$$\bar{G} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 0 \end{pmatrix}$$

$$C(n, k) = C(5, 2)$$

$\bar{S} = ?$

$$\bar{H} \bar{v}^T = \bar{H} (\bar{c} + \bar{e})^T = \underbrace{\bar{H} \bar{c}^T}_0 + \bar{H} \bar{e}^T = \bar{s}^T$$

$$\bar{H}_{3 \times 5} = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}$$

mod 2 összeadás

$$\bar{e} \cdot \bar{H} \bar{e}^T = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$\bar{s} = \{ (01100), (00010), (11011), (10101) \}$
 ez fordul elő a legnagyobb vg-gel hibavektorok

Group leader: a legkisebb súlyú hibavektor

$$\bar{c}^I = (01110) = (01) (\bar{G})$$

$$\bar{c}^{II} = (10111) = (10) (\bar{G})$$

$$\bar{c}^{III} = (11001) = (11) (\bar{G})$$

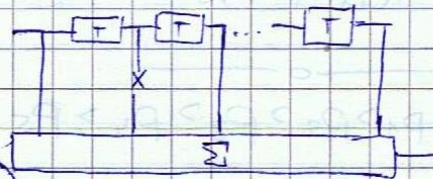
3) BCH

$$g(x) = \sum_{i=1}^{n-k} a_i x^i \quad \forall a_i \in \{0, 1\}$$

$$f(x^2) = f^{2^i}(x) \rightarrow f(\beta^2) = f^{2^i}(\beta) = \phi$$

$$\beta, \beta^{2^i}$$

konjugált gyököspontok

$$GF(4) = GF(2^2) \quad p(y) = y^2 + y + 1$$

$y^{-\infty} = 0$	0
$y^0 = 1$	1
$y^1 = y$	2
$y^2 = y+1$	3
$y^3 = 1$	
$y^4 = y$	

$$y^2 = 1(y^2 + y + 1) + y + 1$$

$$C_{q^{(1)}} = \{y, y^2\}$$

$$\begin{aligned} \Phi(x) &= (x+y)(x+y^2) = x^2 + yx + y^2x + y^3 = \\ &= x^2 + (y+y^2)x + 1 = x^2 + x + 1 \end{aligned}$$

t-hiba $g(x) = \prod_{i=1}^t \Phi_i(x) \dots \prod_{i=2^{t-1}} \Phi_i(x) \rightarrow$ jelem esetben

$$2t-1 = 1 \leftarrow$$

$$t = 1$$

$$g(x) = \prod_{i=1}^t \Phi_i(x)$$

4)

$$C_0 = (00000) \quad \bar{C}_1 = (01111) \quad \bar{C}_2 = (10100) \quad \bar{C}_3 = (11011)$$

$$C(n, k) \rightarrow C(5, 2)$$

kódshóhoz

4-et 2 bittel tudok megcímezni

$$\bar{G}_{2 \times 5} = \begin{pmatrix} \cancel{01111} \\ \cancel{10100} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 10100 \\ 01111 \end{pmatrix}$$

$$\bar{H}_{3 \times 5} = \begin{pmatrix} 11100 \\ 01010 \\ 01001 \end{pmatrix}$$

$$H(x_{k-1}, x_{k-2}, x_{k-3}) = \sum_{i=1}^4 q H(x_k) = 4 \cdot H(x_k) = 4 \cdot 2 = 8$$

$$\text{ld } 4 = 2$$

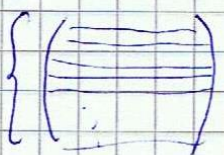
$$p_1 > p_2 > p_3 > p_4 > p_5 \quad | \quad l_1, l_2, l_3, l_4; \quad l_5 = l_4$$

$$2^{n-k} = n+1 \quad 2^4 = 15+1 \quad \lambda = 12$$

Mitlen korraisaigi BURST lüta?

Hamming-kõdi # 1 lüta? tud jävitami

↳ 12 · 1 Burst lüta jävitaka ???

$$C(n, k) \rightarrow$$

$$12 \left\{ \begin{array}{c} \text{---} \\ \text{---} \\ \text{---} \\ \text{---} \\ \text{---} \\ \text{---} \\ \text{---} \\ \text{---} \\ \text{---} \\ \text{---} \\ \text{---} \\ \text{---} \end{array} \right\} = \bar{c}$$

Entropia mindig ≥ 0 !

t-lüta ~~if~~ jävit, tsiklikus kõi, hilacsapda algoritmus.

hamis

$C(7, 5)$ RS kõi (MDS-kõi)

$$t = \left\lfloor \frac{d_{\min} - 1}{2} \right\rfloor = \left\lfloor \frac{n - k + 1 - 1}{2} \right\rfloor = \left\lfloor \frac{n - k}{2} \right\rfloor = 1$$